

Tema meseca

Miha Urbanija

Pomembnost plana

Smo sredi priprav srednjeročnih planskih dokumentov od 1981 do 1985. Ali se v celoti zavedamo, da pripravljamo samoupravne dokumente, ki temeljijo na bolj ali manj uspešnih odločitvah, od katerih bo odvisno naše bodoče delo in življenje? Vse odločitve se bodo pokazale v večjem ali manjšem dohodku, ki je osnovna vsebina planiranja. V skladu s tem ne more nobena ozd predvidevati opravljanja in razširitve določenih dejavnosti ali uresničevanja posameznih pravic in potreb delavcev, če v skladu s pridobivanjem prihodka v planih ni predviden tudi dohodek ali druga materialna podlaga, ki zagotavlja uresničitev planiranih ciljev. Zato morajo delavci v tozd o vseh pogojih ustvarjanja in razporejanja dohodka odločati hkrati. S tem zagotavljajo, da so vsi namenjeni in oblike porabe dohodka v skladu z višino ustvarjenega dohodka v planskem obdobju. Vse to pa zahteva tudi ustrezen pristop k družbenemu planiranju.

Sedaj se v organizacijah združenega dela ne moremo več odločati ali bomo v prizadevanju za uspešnejše gospodarjenje planirali ukrepe za doseganje čimvečjega dohodka ali ne. Skupaj smo se odločili, da bomo planirali vsi, sočasno in na vseh nivojih. Le tako bomo uspešno obvladovali čedalje bolj zapletene gospodarske in družbene procese. Torej planirati moramo zaradi potreb lastne ozd in celotne družbe. Pri tem moramo spoštovati skupno dogovorjene roke in metodologijo.

Formalno smo s pripravo srednjeročnih planskih dokumentov v okviru sprejetih rokov, glede vsebine pa močno šepamo. Planiranje še vse preveč pojmuje kot nalogo, ki nam jo predpisuje zakon, ne pa kot željo po najboljših odločitvah za gospodarjenje. Pri tem bodo morli individualni poslovodni organi kot najbolj odgovorni načrtovalci v tozd, smejeje in tvorneje poseči v planiranje. Pri tem bi se morali v kar največji meri posluževati svojih strokovnih služb in strokovnih služb v tozd skupnega pomena in dss.

Danes vse preveč skušamo odgovornost prevaliti na planerje od katerih pričakujemo, da nam bodo predložili srednjeročni plan, kot npr. kalkulacijo za nek proizvod. To pa ni v skladu z današnjim družbenim planiranjem. Planiranje je izrazito interdisciplinarno in kompleksno delo, pri čemer morajo sodelovati vsi dejavniki planiranja, kajti le tako lahko pridemo do najboljših in usklajenih odločitev, ki nam bodo dajale največji dohodek. Seveda pa je planer tisti, ki pripravlja podatke in usklaju odločitve ter usmerja samo akcijo planiranja.

Kot rečeno, so v večini primerov smernice in elementi precej pomanjkljivi. To je delno opravičljivo, ker nam do izida zakona o planiranju ni bilo povsem jasno, kaj naj ta dva akta po obsegu in vsebini vsebujeta. Vsekakor se bomo morali najodgovornejši za planiranje z zakonom o planiranju dobro spoznati, saj nam bo potem vsem skupaj mnogo lažje planirati, se usklajevati in dogovarjati.

Usklajene smernice in elementi za sklepanje samoupravnega sporazuma o temeljih plana predstavljajo temelje plana tozd. To je najpomembnejši srednjeročni planski dokument in ga delavci sprejemajo z referendumom. V skladu s tem aktom bomo pripravljali srednjeročni plan in samoupravni sporazum o temeljih plana DO. Da bomo temu vsaj v osnovi zadostili bomo morali takoj dopolniti smernice tozd tako kot predvideva zakon o planiranju (Ur. list SRS, št. 1, 14. januar 1980). V kolikor tega ne bomo opravili, nam bodo manjkala osnovna izhodišča za pripravo srednjeročnega plana, ki naj bi bila vsebovana v temeljih srednjeročnega plana.

Zelo pomemben dokument, ki bo v kar največji meri izražal skupne interese vseh tozd v delovni organizaciji je samoupravni sporazum o temeljih plana DO. Že dosedanje usklajevanje elementov za ta sporazum je pokazalo, da gre za življenjsko pomembne interese, ki jih moramo uskladiti tako, da bo vsaka tozd in celotna DO dosegla največji dohodek in vse iz njega izvirajoče ugodnosti za delavce in nadaljnji razvoj DO.

To vse niso majhne naloge. Če pa upoštevamo še roke, v katerih jih moramo opraviti, zahtevajo od vseh veliko angažiranja, predvsem pa strpnosti in racionalnega dela. S prizadevanjem vseh, ter tudi z aktivnim delovanjem družbenopolitičnih organizacij in vsakega posameznika, bomo tudi tej nalogi kos.

*Vsem delavcem
Živilskega kombinata Žito, Ljubljana
čestitamo za
1. maj - praznik dela*

Iz zapisnika

Informativna služba ŽK Žito

Sindikalna konferenca Žita

V začetku meseca marca je bila sindikalna konferenca osnovnih organizacij zveze sindikatov DO Žito. Predsednik sindikalne konference osnovnih organizacij zveze sindikatov DO Žito, Zenon Marn, je podal na seji poročilo o dosedanjem delu sindikata. V referatu je poudaril, da bi bilo v bodoče nujno potrebno, da bi sindikat posvetil več pozornosti področju planiranja, izobraževanja, reševanja problema bolniškega staleža (opravičenega in neopravičenega) reševanju problemov družbene prehrane delavcev ter boljšega usmerjanja pri krepitvi ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Na sindikalni konferenci so sprejeli referat o bodočih nalogah in programu dela sindikalne konference: usklajevanje družbenega planiranja in sprejemanja srednjeročnih planov za obdobje 1981—1985, usklajevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov, gospodarjenje in gospodarska stabilizacija, uveljavljanje načel delitve po delu in rezultatih dela, delegatski odnos, stanovanjsko gospodarstvo, izobraževanje in usposabljanje sindikalnih aktivistov, zaposlovanje, življenjski in delovni pogoji, ljudska obramba in družbena samozaščita, organizacijska in kadrovska krepitev organiza-

cij in organov zveze sindikatov. Sindikalna konferenca je sprejela poslovnik o organizaciji in delovanju konference osnovnih organizacij zveze sindikatov DO Žito. Obenem je bila potrjena in sprejeta razrešnica dosedanjemu vodstvu sindikalne konference delovne organizacije. Izvoljeno je bilo novo vodstvo: za predsednika sindikalne konference: Jakob Zagožen, za namestnika predsednika Ludvik Horvat. V izvršni odbor sindikalne konference so bili izvoljeni: Rudi Cedilnik, Marinka Česen, Ludvik Horvat, Ana Jeršič, Janez Urbas in Anton Zaplata.

Rezultati poslovanja delovne organizacije

Miča Karpe

Kakšni so uspehi našega dela v letu 1979?

Če želimo kritično in objektivno podati sliko celotnega poslovanja v naši delovni organizaciji, odgovor na vprašanje, kako smo gospodarili v preteklem letu, ne more biti niti kratek niti enostaven. S stališča kombinata lahko sicer ugotovljamo, da so finančni rezultati zadovoljivi, saj smo presegli planirani celotni prihodek za 5,8 % (CP 1979 = 2 190 314 693,00 din), v primerjavi z letom 1978 pa je le-ta porasel za 17,2 %, vendar pa nam podrobna analiza gospodarjenja po posameznih dejavnostih od-

kriva številne probleme na področju količinske prodaje, prodajnih cen, nabave surovin, embalaže, propagande, uvoza, ipd.; vsekakor nismo več tista prehrambena industrija, ki bi lahko brez lastnih prizadevanj in družbeno poznane produktivnosti terjala svoj delež akumulacije. Z namenom, da bi si vsak zaposlen ustvaril čim bolj jasno sliko poslovanja v preteklem letu, smo se v sledeči analizi odločili prikazati v grobem vsa glavna področja poslovanja in obenem tudi probleme s katerimi smo se

srečevali v letu 1979 in so imeli pomemben vpliv na končni rezultat našega dela.

Proizvodnja 1979

V tabeli I. je prikazana proizvodnja količinsko po posameznih tozd in obratih glede na plan 1979 in glede na leto 1978. Kaj ugotavljamo? Več ali manj enake količine iz leta v leto so jasen dokaz, da bodočnost kombinata ni v ponudbi vedno več enakih proizvodov, ampak v ponudbi vedno več dražjih in tehnološko zahtevnejših artiklov.

Največja odstopanja od plana beležimo pri desertnem oddelku, medtem ko se je proizvodnja kanditnega oddelka gibala v zastavljenih okvirih — indeks znaša 99,6 %.

Močan padec proizvodnje za 10 odstotkov nasproti letu 1978 — beleži tozd Triglav pri pecivu. Deloma je ta padec v proizvodnji posledica izpada prodaje v Črni gori, kar je spričo manjšega števila turistov in tudi domačega prebivalstva na obalnem področju zaradi potresa razumljivo.

Uspešno je zaključila poslovno leto tudi tozd Gorenjka, saj je kljub številnim problemom na področju nabave surovin (mleko v prahu) uspela prekoračiti svoj količinski plan za 1,5 %. Vsekakor se je obrestovalo prizadevanje pri uvedbi nove embalaže in novih artiklov pri tablicah. Največji porast glede na leto 1978 beležimo prav gotovo pri zmrznjeni hrani, indeks 79/78 znaša kar 203,7 %, plan 1979 pa je bil presežen za 18,0 %. V naslednjih letih takega porasta sicer ne moremo pričakovati, vendar pa sedanje številke dokazujejo pravilno proizvodno usmeritev tozd Pekarne Ljubljana.

Najnižji indeks doseganja plana 1979 in tudi glede na rezultate v letu 1978, beležimo tokrat pri tozd Pekatete. Res je, da je nekoličinski plan postavljen zelo smelo, pričakovali smo celo

prav tiste — v višini 400 ton, vendar do realizacije zaradi previsokih cen ni prišlo. Eden od glavnih vzrokov nedoseganja plana so tudi številni izpadi in okvare, kajti oprema je že iztrošena, popravila pa so več ali manj vezana na drag uvoz rezervnih delov. Med letom se je precej ustavila tudi prodaja, verjetno kot posledica nesigurnosti, ki smo jo vnesli na tržišče s svojimi odločitvami o prenehanju tovrstne proizvodnje v celoti. Ne smemo pa zanemariti problema cen, ki prav pri testeninah še do danes ni rešen in je tudi eden od vzrokov, da je tozd Pekatete zaključila poslovno leto z izgubo v višini 4 433 737,75 din.

Pri iskanju odgovora na vprašanje, ali je prav s stališča gospodarstva kot celote, da podpiramo tudi proizvodnjo, ki ustvarja izgubo, ali ne, verjetno ne bi smeli biti preveč sentimentalni, kajti tovrstna sentimentalnost pomeni v našem gospodarskem sistemu enega glavnih činiteljev inflacije.

Prodaja 1979

Kot živilska industrija, ki ne more proizvajati preveč na zalogo naletimo pri prodaji praktično na podobne probleme kot pri obravnavanju proizvodnje. Vse preveč živimo od cen, količinski podatki pa so v upadanju, kar je razvidno iz tabel II, III in IV.

Tabela I.

Realizacija fizičnega obsega proizvodnje ter primerjava s planom in letom 1978 po dejavnostih

	Plan 79	Dosež. 1979	Dosež. 1978	Indeks 79/plan 79	Indeks 79/78
Mlini	65 300 300	69 881 572	71 026 378	106,0	94,4
Mlin Ljubljana	32 520 000	36 715 000	37 233 000	112,9	98,6
Homec	9 120 000	9 571 471	9 600 760	104,9	99,7
Vir	9 405 000	9 594 412	9 922 322	102,0	96,7
Vrhnika	11 000 000	9 805 209	11 038 190	89,1	88,8
Bistra	2 680 000	3 178 266	2 546 386	118,6	124,8
usl. mlini	575 000	1 017 214	685 720	176,9	148,3
Pekatete	3 421 000	2 946 703	3 377 721	86,1	87,2
Pekarne	45 979 355	46 788 174	45 278 536	101,8	103,3
Šmartinska	12 122 000	12 403 488	11 581 504	102,3	107,1
Kamnik	2 051 000	1 882 650	1 983 228	91,7	94,9
Kočevje	1 319 000	1 340 057	1 310 872	101,6	102,2
Trbovlje	1 459 000	1 507 976	1 431 461	103,4	105,3
Domžale	534 000	482 776	509 210	90,4	94,8
Lesce	4 700 000	4 775 008	4 877 900	101,6	97,9
Tržič	1 470 000	1 452 122	1 440 566	98,8	100,8
Novo mesto	4 104 055	4 447 275	4 184 468	108,4	106,3
Črnomelj	1 675 000	1 881 829	1 969 638	112,3	95,5
Kranj	4 610 000	4 545 269	4 467 099	98,6	101,7
Krško	3 000 000	3 054 682	2 800 221	101,8	109,1
Vrhnika	2 581 000	2 838 970	2 545 301	109,9	111,5
Bežigrad	6 353 000	6 176 072	6 176 978	97,2	100,0
Konditorstvo	11 762 325	11 255 563	10 945 637	95,7	102,8
Šumi	5 674 000	5 479 339	5 254 706	96,6	104,3
Imperial	2 600 000	2 250 895	2 298 278	86,6	97,9
Gorenjka	1 480 000	1 502 710	1 505 212	101,5	99,8
mehko pecivo	1 550 000	1 479 300	1 634 891	95,4	90,5
zmrz. hrana	436 000	514 458	252 550	118,0	203,7
keksarna	22 325	28 861		129,3	
SKUPAJ	126 462 980	130 872 012	130 628 272	103,5	100,2

Končni podatek, da smo v letu 1979 ustvarili skupno 130 872 012 kilogramov različnih proizvodov, v letu 1978 pa skoraj prav toliko, medtem ko se je število zaposlenih povečalo od 2369 na 2390 (preračunano na delovne ure) kaže, da fizična produktivnost na zaposlenega pada iz leta v leto.

Količinsko še vedno največji delež predstavlja mlinska industrija, prav tu pa beležimo največji padec glede na leto 1978 — za 5,6 %, medtem ko je preseg plana za 6,9 % posledica dela v prostih sobotah in nedeljah, saj vemo, da so kapacitete mlinov glede na redni fond delovnega

malnega nihanja cene in na splošno pomanjkanja tovrstne surovine na svetovnem trgu. Podobnih težav sedaj ne bo več, ker se je tozd Blagovni promet na sugestijo tozd Mlini in pekarske industrije odločil za enkratno nabavo v skupni višini 16 300 ton po enotni nabavni ceni — 4,43 din (povprečna cena lani je bila 5,55 din/kg).

V pekarstvu je bil količinski plan presežen za 1,8 %, nasproti letu 1978 pa za 3,3 %. Najbolj uspešni sta bili pekarni Vrhnika in Krško. Vzpodbudna je predvsem ugotovitev, da je izboljšana struktura izpeke v korist ostalih vrst kruha in peciva, katerih cene zagotavljajo znatno večjo akumulativnost kot cene osnovnih vrst kruha.

Porast proizvodnje v konditorstvu je znašal nasproti letu 1978 2,8 %, medtem, ko je bil plan realiziran 95,7 %. Vzrokov je več. Tozd Imperial količinskega plana proizvodnje ni dosegel, predvsem zaradi izpada uvedbe novih proizvodov kot posledica kasnitve uvoza strojne opreme. To je bil tudi eden glavnih vzrokov, da plan izvoza ni bil realiziran več kot 87,6 %. Tozd Šumi je svoj količinski plan realiziral 96,6 %.

Tabela II

Prikaz dosežene povprečne cene po posameznih vrstah blaga v letih 1979 in 1978

Vrsta blaga	Prodano v tonah	Vrednost	Povprečna cena		Indeks 1979/78
			1979	1978	
Mlinarstvo	57 093	334 252 920	5 854	4 370	1 339
Testenine	2 948	49 811 950	16 897	15 186	1 113
Pekarstvo	44 610	446 326 350	10 005	8 156	1 227
Triglav pecivo	1 444	89 115 700	61 714	47 729	1 293
Bonboni	5 329	217 406 100	40 797	43 373	1 222
Čokolada	1 240	110 004 100	88 173	72 900	1 127
Žveč. gumi	1 930	146 698 120	76 009	77 158	985
Slaščice	238	13 469 400	56 594	48 810	1 159
SKUPAJ	114 832	1 407 084 650	12 253	9 791	1 251

Indeks cen je po dejavnostih zelo različen, dejstvo pa je, da nam pri povečanju cen kot proizvajalcem ostaja zelo malo, saj je v povečanju naših cen zakrit delež, ki gre dobavitelju surovin (npr. pri mlinarstvu) niti ni razvidno, kako smo uspeli povečati cene na račun večjih stroškov v proizvodnem procesu (pri električni energiji, transportu, gorivu, embalaži itd.). Ne smemo mimo dejstva, da so se pogoji za doseg spremembe cene v preteklem letu zelo zaostri. V začetku leta 1979 smo z večino

artiklov v konditorstvu cenovno lahko še svobodno formirali, sredi leta pa je prišlo do zamrzitve obstoječih cen. Pričele so se pojavljati izredne težave, posebno tam, kjer nismo imeli večjih zalog surovin in kjer so bile cene zaradi obstoječe konkurence že takrat na robu rentabilnosti. Postopek za spremembo obstoječih cen in postopek za odobritev cen novim proizvodom pa je namenoma tako kompliciran in dolgotrajen, da običajno prijavljena cena ni več rentabilna.

Tabela III

Pregled prodaje po grupah v letih 1978 in 1979 — v tonah

	1978 ton	Indeks 1978/77	1979 ton	Indeks 79/78
Grupa proizvodov	109 403	106,3	106 095	96,9
Izdel. iz moke —				
— mlev. ind.	8 293	109,3	8 499	102,5
Izdelki — sladkorni	302	97,7	239	79,1
Ostali	117 998	107,1	114 833	97,3

časa omejene. Na splošno smemo trditi, da je bilo leto 1979 eno najtežjih za mlinarstvo, vsekakor pa eno najbolj negotovih poslovnih obdobj. Uveljavljen je bil nov pravilnik (v mesecu juliju) o kvaliteti žit in mlevskih izdelkov, ki je pogojeval meljavo novih tipov mok, uveljavile so se nove cene pšenice in nove cene mok, težkim pogojem nakupa pšenice letnika 1979 pa so botrovale tudi izredno slabe letne razmere. Hektarski donos je v žitorodnem področju Vojvodine, ki je naš glavni dobavitelj pšenice, znašal komaj 4 tone (v letu 1977 — 6,4 tone). V času

žetve je nastopila prava tropska vročina, ki jo pšenica zaradi pomanjkanja vlage težko prenaša, pšenična zrna so bila prekmalu dozorena in drobna, saj je prav v fazi polnjenja zrn manjkalo vlage.

V nasprotju s slabo kvaliteto so cene pšenice zelo poskočile, bile so v povprečju za 0,25 din večje od uradno garantiranih cen (odvisno od kakovostne skupine pšenice), ki so znašale od 4,00 do 4,40 din/kg. Velik padec proizvodnje pa beležimo predvsem pri koruzi, saj je mlin Vrhnika realiziral svoj plan le v višini 89,1 %, kar je posledica nenor-

Kakšni so uspehi našega dela v letu 1979?

Tabela IV

Prikaz gibanja prodaje v letu 1978 in letu 1979

Grupa	1978		1979	
	ton	79/78	ton	78/79
Pšenična moka	22 209	112,3	20 364	94,5
Ost. ml. izdelki	3 351	108,4	3 460	93,4
Žita	7 278	113,4	4 683	64,3
Otrobi	11 362	99,6	8 696	36,5
Krmila	16 288	104,9	18 356	112,7
Ostalo	1 234	166,5	1 134	91,9
1. Mlinarstvo sk.	61 921	108,5	57 093	92,2
2. Testenine	3 304	104,0	2 948	89,2
3. Pekarstvo	42 571	105,0	44 610	104,8
4. Pecivo Triglav	1 606	103,9	1 444	89,9
5. Bonboni	5 259	112,4	5 329	101,3
6. Žveč. guma	1 248	106,4	1 240	99,4
7. Žveč. guma	1 786	103,0	1 930	198,1
8. Boerhing. izdel.	215	86,9	1	0,1
9. Slaščič. izdel.	87	140,3	238	274,9
SKUPAJ	117 998		114 833	97,3

V letu 1979 je naša prodaja padla skupno od 117 998 ton na 114 833 ton ali za 2,7 %. Kje so vzroki? Deloma so isti kot v nedoseganju proizvodnih planov (pomanjkanje surovin — sladkorni sirup, mleko v prahu, razne embalaže, zakasnitve v dobavi uvozne opreme, itd.), verjetno pa tudi obnašanje posameznih tozd skupno s tozd Blagovni promet na čelu ni najbolj racionalno. Veliko kritike je bilo izrečene med letom zaradi nesolidne dostave — posebno v oddaljene kraje prav tako je področje prodaje preveč ločeno od področja nabave, kar postavlja tozd Blagovni promet (obemem pa tudi druge tozd), v slabši položaj pred trgovskimi organizacijami kot bi se sicer lahko pojavljali skupno.

In kaj smo investirali v tržišče? Zelo malo. Še vedno smo odvisni v veliki meri od dobre volje lastnikov konsignacijskih skladišč, prvotna zamisel, da bi tozd Blagovni promet bila edina vez med proizvodnimi tozd in trgovom, ostaja res samo zamisel.

Na področju propagande smo znatno zaostali za konkurenco, skupno je bilo v tovrstne namenjene porabljenih 8 112 247,70 din, glede na finančne omejitve trošenja sredstev za reklamo, izboljšave na tem področju tudi letos ne smemo pričakovati.

Fleksibilnost poslovanja je z dneva v dan ovirana tudi z naše strani, saj nenehno pregovarjanje in dogovarjanje, ali je plani-

rana ali je v planu pogodba v končni fazi res potrebna ali ne, onemogoča vsako resno delo in zmanjšuje propagandni efekt, tako smo vselej pozni ali pa skromni ob nepravem času in na nepravem kraju.

Izvoz

Tudi na področju izvoza so naši rezultati slabši od leta poprej. Vzrok zato je v zmanjšanem povpraševanju po standardnem možnem artiklu, to je po cigaretah. Predviden začetek proizvodnje novega artikla — dražirne gume — je zaradi težav pri uvozu opreme izostal. Pri tozd Šumi se je izvoz komaj začel in pričakujemo, da bo v letu 1980 dosegel višino proizvodnje ene izmene.

Tabela V

Pregled izvoza po količini in vrednosti

TOZD	din	kg
Imperial	8 459 713,00	261 720,30
Šumi	560 581,00	19 422,70
Skupaj	9 020 294,00	281 143,00

Uvoz

Posebno pri nabavi opreme in rezervnih delov postaja uvoz zelo problematičen, saj se naše zahteve ne dajo primerjati z izvoznimi dosežki. Z izvozom smo namreč pokrili samo 9 % uvoza.

Tabela VII

Delitev celotnega prihodka DO ŽITO

	Leto 1978	Plan 1979	Realiz. 1979	Indeks 79/plan 79	Indeks 79/78
Celotni prihodek	1 868 441 052	2 070 473 891	2 190 314 693	105,8	117,2
Porabljena sredstva	1 404 084 392	1 521 643 733	1 587 097 561	104,3	113,0
Družbeni proizvod	464 356 660	548 830 158	603 217 132	109,9	129,9
Amortizacija minimalna	30 051 677	30 206 616	36 016 605	119,2	119,8
Dohodek	435 602 513	518 623 542	567 208 447	109,3	130,2
Davki in prispevki	69 285 587	75 146 851	93 891 790	129,4	135,5
Amortizacija posp.	28 037 920	33 760 975	36 048 966	106,7	128,5
Del dohodka za DSSS	32 411 169	36 034 934	36 065 306	100,1	111,3
Čisti dohodek	305 867 835	373 680 782	401 194 377	107,4	131,1
Osební dohodki	218 857 474	280 976 925	290 442 559	103,4	132,7
Del ČD za stan. grad.	18 658 177	18 890 543	23 174 907	122,6	124,2
Drugi nameni v SP	21 258 402	20 841 358	25 284 641	121,3	118,9
Poslovni sklad	36 796 152	40 531 983	49 652 717	122,5	134,9
Rezervni sklad	10 297 630	12 439 973	12 639 553	111,6	122,7
Akumulacija	75 131 702	86 732 931	98 341 236	113,4	130,9
Povpr. up. posl. sr.	942 489 879		1 252 024 305		132,8
Zaposlenih	2 248	2 306	2 390	103,6	106,3
Kazalci uspešnosti					
poslovanja	193 773	244 695	237 322	96,9	122,5
Dohodek na zaposlenega	0,46		0,45		97,8
Dohodek na povpr. up. posl. sr.	136 062	162 047	167 869	103,6	123,4
Čisti dohodek na zaposl. % akumul. v dohodku	17,24	16,72	17,33	103,6	100,5
% akumul. v ČD	24,56	23,21	24,51	105,6	99,8
Povpr. up. posl. sred. na zaposlenega	419 257		523 860		124,9
Razpor. sred. za OD zaposl. letno	97 356	121 846	121 524	99,7	124,8
Povprečni mes. neto OD	5 617,67	7 002,64	7 007,88	100,7	124,7
Delež OD v ČD	71,55	75,19	72,39	96,2	101,2

loma na račun povečanja količinske proizvodnje, delne spremembe asortimana proizvodov, tako da smo prodajali akumulativnejše proizvode, v manjši meri pa so se povečale tudi cene v žitno predelovalni industriji in v konditorski industriji. Na višino ustvarjenega dohodka je zlasti ugodno vplivala relativno majhna rast materialnih stroškov. Materialni stroški so bili glede na plan višji samo za 4,3 %, glede na leto 1978 pa so porastli za 13 %. Iz navedenih razlogov je dohodek porastel glede na plan za 9,3 %, v primerjavi s predhodnim letom pa za 30,2 %. Podobne indekse rasti, okoli 30 odstotkov v primerjavi s pred-

hodnim letom izkazujejo še davki in prispevki, pospešena amortizacija, čisti dohodek, pa tudi osebni dohodki. Osebni dohodki so bili v masi višji od planiranih za 3,4 %, v primerjavi s predhodnim letom pa za 32,7 %. Razmeroma visok porast je še pri sredstvih namenjenih za poslovni sklad, saj so višja od planiranih za 22,5 %, v primerjavi s predhodnim letom pa za 34,9 odstotkov. Sredstva, namenjena za stanovanjski del sklada skupne porabe, so v nekoliko manjšem porastu, zlasti pa še velja za sklad skupne porabe — splošni del. Kot nam je znano, smo morali upoštevati pri formiranju sklada skupne porabe omejitve, ki jih

je postavila republiška resolucija za leto 1980 in družbeni dogovor o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1980.

Razveseljivo je, da so sredstva za akumulacijo oz. razširjeno reprodukcijo porastla v letu 1979 za 30,9 % in da znašajo skupno 98 341 236,00 din. Ugotoviti pa moramo, da so v pretežnem delu že angažirana za financiranje večje nominalne vrednosti zalog zaradi vplivov inflacije, za plačilo anuitet za investicije in za posojila za nerazvite.

Uspešnost poslovanja za leto 1979 je razvidna tudi iz pregleda kazalcev, kot jih prikazuje tabela VIII.

Tabela VIII

	Plan 79	Dosež. 1979	Dosež. 1978	Indeks 79/plan 79	Indeks 79/78
Mlini	65 300 300	69 881 572	71 026 378	106,0	94,4
Mlin Ljubljana	32 520 000	36 715 000	37 233 000	112,9	98,6
Mlin Homec	9 120 000	9 571 471	9 600 760	104,9	99,7
Mlin Vir	9 405 000	9 594 412	9 922 322	102,0	96,7
Mlin Vrhnika	11 000 000	9 805 209	11 038 190	89,1	88,8
Mlin Bistra	2 680 000	3 178 266	2 546 386	118,6	124,8
Usl. mlini	575 000	1 017 214	685 720	176,9	148,3
Pekatete	3 421 000	2 946 703	3 377 721	86,1	87,2
Pekarne	45 979 355	46 788 174	45 278 536	101,8	103,3
Pekarna Šmartinska	12 122 000	12 403 488	11 581 504	102,3	107,1
Pekarna Kamnik	2 051 000	1 882 650	1 983 228	91,7	94,9
Pekarna Kočevje	1 319 000	1 340 057	1 310 872	101,6	102,2
Pekarna Trbovlje	1 459 000	1 507 976	1 431 461	103,4	105,3
Pekarna Domžale	534 000	482 776	509 210	90,4	94,8
Pekarna Lesce	4 700 000	4 775 008	4 877 900	101,6	97,9
Pekarna Tržič	1 470 000	1 452 122	1 440 566	98,8	100,8
Pekarna Novo mesto	4 104 055	4 447 275	4 184 468	108,4	106,3
Pekarna Črnomelj	1 675 800	1 881 829	1 969 638	112,3	95,5
Pekarna Kranj	4 610 000	4 545 269	4 467 099	98,6	101,7
Pekarna Krško	3 000 000	3 054 682	2 800 221	101,8	109,1
Pekarna Vrhnika	2 581 500	2 838 970	2 545 301	109,9	111,5
Pekarna Bežigrad	6 353 000	6 176 072	6 176 978	97,2	100,0
Konditorstvo	11 762 325	11 255 563	10 945 637	95,7	102,8
Šumi	5 674 000	5 479 339	5 254 706	96,6	104,3
Imperial	2 600 000	2 250 895	2 298 278	86,6	97,9
Gorenjka	1 480 000	1 502 710	1 505 212	101,5	99,8

Tabela VI

Prikazuje dinarsko vrednost uvoza po posameznih tozd — ločeno po namenu

TOZD	Repromaterial	Rezerv. deli	Embalaža	Skupaj
Šumi	5 248 841	2 010 689	104 894	23 775 783
Triglav	2 739 368	115 434	—	—
Gorenjka	37 251 974	207 545	—	—
Imperial	12 547 668	48 445	528 631	2 065 584
Mlini	5 401 417	149 613	—	—
Blag. promet	9 144 684	—	—	—
Pekarna Lj.	449 082	42 140	—	2 679 905
Pekatete	—	133 909	—	2 679 905
Pekarna Dolenj.	—	37 428	—	—
SKUPAJ	72 783 034	2 745 203	633 525	28 521 272
SKUPAJ				104 683 034

Celotni prihodek 1979.

Najbolj naravno prikazuje gibanje celotnega prihodka tabela VII skupaj s primerjalnim indeksom — 79/78. Kaj razberemo?

Celotni prihodek smo realizirali v skupni višini 2 190 314 693,00 din. S tem zneskom smo presegli letni plan za 5,8 %, glede na leto 1978 pa se je povečal celotni prihodek za 17,2 %. Porast celotnega prihodka gre de-

Nadaljevanje s str. 3

Kakšni so uspehi našega dela v letu 1979?

Investicijska dejavnost

Kakšni so bili naši uspehi na področju investicij nazorno prikazuje tabela IX — realizacija plana investicij za leto 1979. Iz tabele je razvidno, da smo v letu 1979 realizirali samo 37,2 %

investicij od načrtovanih 100 %. Iz tega podatka lahko ugotovimo, da še vedno načrtujemo investicije precej optimistično. Glavna odstopanja od načrtovanih investicij so samo pri investicijah, ki so večje, to je v tozd Mlini pri transportu mok, tozd

Tabela IX

Realizacija plana investicij za leto 1979

	Plan 1979	Realizacija	Indeks
DSSS	—	1 042 600	—
Mlini	107 140 700	29 318 917	27,3
Šumi	51 358 066	40 989 340	79,8
Pekarna Dolenjska	4 241 000	1 850 532	43,6
Pekarna Vrhnika	3 963 000	2 528 359	63,8
Blagovni promet	2 779 000	59 384	2,1
Pekatete	1 870 000	92 530	4,9
Tehnični obrati	1 223 000	1 397 202	114,2
Pekarna Bežigrad	20 076 000	348 865	65,6
Triglav	3 159 000	13 169 240	22,2
Pekarna Kranj	41 611 000	701 916	4,8
Maloprodaja	8 175 000	2 017 772	3,8
Pekarna Krško	33 991 000	315 736	89,6
Imperial Krško	37 737 000	30 456 266	18,3
Pekarna Ljubljana	63 154 000	6 904 744	17,1
Razvoj-inženiring	757 000	10 808 651	37,2
SKUPAJ leto 1979	381 234 766	142 002 054	48,4

Gorenjka pri tovarni čokolade, tozd Pekarne Ljubljana pri izgradnji pekarne v Kočevju in tozd Imperial Krško pri uvozu opreme za proizvodnjo žvečilne gume. Vzrok je bil predvsem v pomanjkanju sredstev za izvedbo investicij. Primanjkovalo je bančnih sredstev, prav tako pa tudi lastnih, zlasti še z uveljavitvijo novega zakona o posebnih pogojih za investicijske kredite. Vse navedene investicije

so sedaj že v teku ali tik pred pričetkom izgradnje, razen izgradnja tovarne čokolade v Lescah, katera pa bo izvedena predvidoma v letu 1981.

Večje investicije, ki so bile dokončane v letu 1979 pa so silos na Viru pri Domžalah, karamelna in bonbonska linija v tozd Šumi, nova pekarna v Brežicah, nova linija za peko kruha v tozd Triglav ter linija za zmrznjeno testo v tozd Pekarne Ljubljana.

leta dočakal polno delovno dobo in odšel v zaslužen pokoj.

Ivan Ravnikar, rojen 30. 5. 1921 v Dolenji vasi pri Mirni peči. Nekaj razredov takratne gimnazije se je uka željnemu mladeniču obrestovalo, da se je vedno znal pravilno odločati za vsestransko koristno in uspešno delo s čutom odgovornosti. Vojna vihra ga je potegnila v NOV. V pekarni Novo mesto je delal od 21. novembra 1951 pa vse do redne upokojitve dne 1. 3. 1978. Odlikovanja, ki jih je prejel, kot so: medalja za hrabrost, zasluge za narod, red dela III. stopnje in red republike z bronastim vencem, dokazujejo, da je bil vzor vsem sodelavcem. Posebno se je zavedal, da kot član Zveze Komunistov (od 12. 2. 1946) nosi odgovorno nalogo pri pravilni vzgoji mladih kadrov.

Anton Vovk, rojen 11. 1. 1917 na Potovrhu pri Novem mestu se je pekovskega poklica izučil pri svojem stricu Stanetu Vovku, kateri je bil, mimogrede povedano, prvi upravnik novoustanovljene mestne pekarnice v Novem mestu po končani drugi svetovni vojni. Tone, kot ga vsi kličejo, je prišel v pekarno 15. 11. 1951. leta in bil vse do 31. 12. 1973 vesten delavec do invalidske upokojitve. Starejši delavci se še spominjajo, kako je iz delavnice odmevalo njegovo petje, ko je pripravljaval testo za peko in vso moko presejal na roko skozi sito, ker takrat še ni bilo sejalnih strojev v obratu.

Pepca Gačnik-Blatnik, rojena 9. 6. 1935 v Novem mestu. Imenovana je od 24. 1. 1966 pa vse do 29. 3. 1979, ko jo je zaradi trdovratne bolezni, komisija invalidsko upokojila, pridno čistila prostore.

Njena vestnost se je kazala v točnosti prihoda na delo, kljub precejšnji oddaljenosti delovnega mesta od doma, kjer ni prometnih zvez in le slaba gozdna cesta. Tudi cvetja in zelenja ni manjkalo v stavbi, ko je bila ona še na delu. Škoda, da ji je bolezen preprečila nadaljevanje z delom, katero ji ni bilo nikoli v breme, da ne bi bila vedra in nasmejana pripravljena s sodelavci reševati delovne probleme v pozitivnem smislu.

Malka Klobčar, rojena 16. 4. 1923 na Boričevem pri Novem mestu je bila sprejeta dne 22. 12. 1958 kot delavka v obratu keksarna. Tu je z marljivostjo in sposobnostjo sodelovala pri izboru in recepturi izdelkov. Kmalu je prevzela vodenje tega obrata. Od izdelkov so posebno zasloveli krofi, katerim je prav ona posvetila posebno skrb. Dne 7. 5. 1979 se je redno upokojila.

Ernest Peklar, rojen 30. 12. 1919 v Hrastniku, je po sklepu občine Novo mesto prevzel odgovornost vodenja pekarne v času, ko se je začela gradnja avto-cesta Ljubljana—Zagreb. Bil je v podjetju od 1. 5. 1958 pa do 31. 12. 1979, ko je po dopolnitvi 60 let odšel v pokoj. V dvajsetih letih njegovega uspešnega vodenja se je podjetje razvilo v močno industrijsko podjetje z lastnim avtoparkom. Sposobnost trgovskega poslovanja se je pokazala, ko je razširjal teren tržišča, odpiral nove prodajalne kruha in s trgovcu lastno vneto vodil slaščičarno.

Včasih so besede premalo, da bi z njimi obarvali čustva, ki nas prevevajo, zato naj zaključim s skromnimi besedami:

Prisrčen pozdrav in hvala za vse!

Pa še to!

Pred nami so prvomajski prazniki. Kmalu za njimi bo mesec junij... In že bo napočil čas letnih dopustov in za večino predvsem morja. Kje in kako boste letovali v počitniških domovih Živilskega kombinata Žito, se za vse potrebne informacije obrnite na našo službo za družbeni standard. (Telefon: 41 673, interna 55, Žito, Šmartinska 154, Ljubljana.)

Plaža počitniškega doma v Dramlju. Sezona letovanja se prične 20. junija 1980

Počitniški dom »Zatišje« v Bašaniji, ki si ga Žito deli s Tikijem, Elmo in Zmajem

V pozdrav veteranom

Silva Buk

Bili so člani našega kolektiva

Dolgo časa je minilo, odkar smo zadnjikrat pisali o naših delavcih, ki so odšli v zaslužen pokoj. Pa vendar čas tako hitro beži, da se nam zdi, kot bi bilo pred nedavnim, zato menim, da bi bilo prav, da bi se jih še enkrat spomnili.

Odšli so štirje visokokvalificirani peki, dve delavki in direktor, ki so dobro znani našim stanovskim tovarišem v pekarnah Kranj, Kamnik, Gorenjska, Samova ter Šmartinska.

Ker so odšli v kratkem časovnem razdobju, smatram, da bo kar prav, če se vsem naenkrat zahvalim za njihovo vztrajanje pri opravljanju odgovornih, včasih kar težaških delih v pekovski stroki.

Rudolf Jakelj, rojen dne 5. 8. 1916 v Suhorju nad Prečno pri Novem mestu, se je izučil za peka pri enem od šestih predvojnih pekovskih mojstrov. Prehodel je podobno pot, kot vsak pekovski vajenec takratnega časa. Izredna volja in umska sposobnost ter veselje do poklica, so izoblikovali moža, ki se je z delovno vneto vsestransko usposobil in pridobil naziv visokokvalificira-

nega peka. Takoj po končani vojni se je vključil v delo takrat ustanovljene mestne pekarnice v Novem mestu, se vsestransko usposobil in pridobil naziv visokokvalificiranega peka. Takoj po končani vojni se je vključil v delo takrat ustanovljene mestne pekarnice v Novem mestu in bil od 16. 11. 1949 pa vse do redne upokojitve dne 10. 4. 1977 izredno vesten član kolektiva.

Adolf Mavrovič, rojen 1. 2. 1909 v Novem mestu. Ko se je odločil za poklic, mu življenje pekovskega vajenca ni bilo lahko, saj je moral ročno opravljati večino del v pekarni in še marsikaj, kar je pač zahteval gospodar, saj takrat delavec ni bil tako zaščiten kot je danes v naši samoupravni družbi. S krajšimi časovnimi prekinitvami je ostal zvest svojemu pekovskemu poklicu. Ko je dne 1. 1. 1956 sklenil delovno razmerje, se je v sklopu pekarnice ustanovil še oddelek »keksarna«, ki ga je vodil nekaj časa. Zdrav duh v zdravem telesu — to se je poznalo nekdanjemu orodnemu telovadcu pri Sokolu, saj ga je njegovo športno kolo zvesto spremljalo pri premagovanju daljših razdalj. Tako je 30. 6. 1971

Iz zapisnika

Informativna služba ŽK ŽITO

Nove cene letovanja

Na 19. seji komisije za družbeni standard, ki je bila 4. marca 1980, je bil sprejet predlog cen in normativov za posamezne obroke v počitniških domovih Živilskega kombinata Žito Ljubljana. Predlog cen je izdelan na osnovi kalkulacije nabavnih cen surovin za 1-dnevni obrok. Po sprejetih normativih znaša kalorična vrednost celodnevne obroke 4040 kalorij.

Komisija za družbeni standard je sprejela predlog, da naj bi bila ekonomska cena letovanja na dan v počitniških domovih Žita 230 din.

Na predlog komisije za družbeni standard je konferenca osnovnih organizacij zveze sindikatov DO Žito, ki je bila 5. 3. 1980 potrdila naslednji cenik penzijskih in drugih storitev počitniških domov ŽK Žito Ljubljana za leto 1980. Cenik je potrdil tudi delavski svet DO.

I. Penzion

Delavci in upokojenci ŽK Žito 140 din;

Nezaposleni družinski član 140 din;

Zaposlen družinski član 170 din;

Otroci od 2 do 7 let starosti 70 din;

Tuji gostje — odrasli 230 din;

Tuji gostje — otroci od 2 do 7 let 115 din.

(Za družinskega člana se smatrajo zakonec in otroci.)

II. obroki

Obroki	Odrasli	Otroci
Zajtrk	25 din	20 din
Kosilo	75 din	50 din
Večerja	60 din	40 din

III. Prenočišče

Delavci in upokojenci ŽK Žito Ljubljana	50 din
Tuji gostje	80 din

V počitniškem domu »Milan Selan« v Dramlju se bo letošnja sezona pričela 20. junija in končala 11. septembra 1980. Vsaka prva izmena bo letovala po 10 dni, vsaka druga izmena po 11 dni.

V počitniškem domu Ukanc v Bohinju in v počitniškem domu Pokljuka so izmene 7-dnevne in sicer vsak ponedeljek. Posamezna izmena se začne s kosilom in konča z zajtrkom.

Žito na sejmu Alpe-Adria

V času od 24. 3. do 30. 3. 1980 je bil na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani 19. mednarodni sejem Alpe-Adria. Med domačimi in tujimi razstavljalci je razstavljal tudi Živilski kombinat Žito Ljubljana, ki je na tem tradicionalnem sejmu imel svoj samostojni razstaveni prostor. V Žitovem razstavnem programu so s svojimi novimi proizvodi ter z že uveljavljenimi proizvodi, razstavljale naslednje naše temeljne organizacije: Šumi (novi proizvod fru-fru bonbon), Gorenjka, Imperial, Triglav, Mlini, Pekarne Ljubljana (v njenem okviru obrat Pekatete), Pekarna in slaščičarna Dolenjska (v njenem okviru delovna enota Črnomelj).

Ana Marjanovič

Reševanje stanovanjskih vprašanj

Bernard Čibej

Po novem z lastno udeležbo

Pri vzpostavljanju novega sistema financiranja in zagotavljanja sredstev za stanovanjsko izgradnjo izhajamo iz načela, da mora vsakdo sam, v skladu s svojimi možnostmi, prispevati lastna sredstva za rešitev svojega stanovanjskega vprašanja ne glede na to, ali pridobi pravico do uporabe družbenega stanovanja ali do stanovanja v zasebni lasti. V tem je globok smisel celotne preobrazbe odnosov na stanovanjskem področju.

Dolgoročno stanovanjsko varčevanje bo dobilo ustrezno težo s tem, da bodo delavci v tozdr začeli dolgoročno načrtovati zadovoljevanje svojih stanovanjskih potreb. Planirani stanovanjske izgradnje bodo z dolgoročnimi dogovori o stanovanjskem varčevanju in kreditiranju dobili realno materialno osnovo. Na ta način bo namensko varčevanje dejansko postalo sestavni del sistema financiranja stanovanjskih potreb.

V naši delovni organizaciji (v mislih imamo tozdr, ki združuje stanovanjska sredstva na ravni delovne organizacije) smo kriterij za lastno udeležbo vgradili v predlog novega samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev in reševanju stanovanjskih vprašanj, ki ga je na svoji 9. seji potrdil delavski svet delovne organizacije. O sporazumu se bodo delavci odločali na referendumu, ki ga bo predvidoma v drugi polovici tega meseca razpisal delavski svet DO. Pri sklenitvi sporazuma sodeluje tudi sindikat, ki je sopodpisnik sporazuma.

V 54. členu prej citiranega sporazuma piše: »lastna udeležba prosilca predstavlja njegov privarčevani denar in na osnovi varčevanja pridobljeno bančno posojilo.

Prosilec, ki želi pridobiti pravico na družbenem stanovanju, mora predložiti dokazilo, da namensko

Nadaljevanje na str. 6

Pod črto

Stanislav Pohleven

Komu kostanj – komu žerjavico?!

Pošiljanje drugih po kostanj v žerjavico je bila od nekdaj navada velike politike, raznih premetencev, marsikdaj pa tudi strahopetcev, ki radi veliko govori, pa ne direktno, temveč za vogali... Ne mislimo, da gremo s tem zapisom po kostanj v žerjavico, niti ne mislimo, da smo prvi. O zadevi se še dolgo govorijo. In zakaj nismo po dogodku takoj opozorili nanj?

Iz določenih razlogov smo čakali. Čakali na seje samoupravnih organov tako v tozdr kot na nivoju delovne organizacije. Čakali smo na eventualno reakcijo komisije za samoupravno delavsko kontrolo. Čakali smo tudi na sejo konference osnovnih organizacij zveze sindikatov DO Žito Ljubljana... Začuda nič.

Dočakali smo le odločitev, da sami spregovorimo o zadevi.

Gre za udeležbo na mednarodnem konditorskem sejmu ISM v Kölnu, ki je bil konec meseca januarja letos. Pravzaprav ne gre za udeležbo, temveč za »romanje« na sejem. Tega sejma se je namreč udeležilo 28 predstavnikov Živilskega kombinata Žito Ljubljana. V oceno, koliko naših predstavnikov se je upravičeno udeležilo tega sejma, se ne spuščamo. Mislimo pa, da je številka občutno previsoka! Toda to ni namen našega razmišljanja. Bolj nas zanima kdo taka potovanja odobrava in kdo jih koordinira? Kakšne rezultate bo Žito dobilo v zameno za izdanih 12 000 DM ali še več dnevnic in zakaj imamo centralni delavski svet in njegove organe, npr. samoupravno delavsko kontrolo, če se nič ne zgodi, če nihče ne reagira na take očitno neracionalne pojave. Res je, da je bila problematika živilskih sejmov v tujini na dnevnem redu enega od posvetov direktorjev. Na posvetu je bil natančno razložen karakter in pomen posameznih sejmov (sicer za nekatere brez potrebe, saj so bili že nekočkrat na njih) ter nakazane strokovne in poslovne pridobitve obiska.

Posvet je bil v času, ko smo v naši družbi najbolj zagreto razpravljali o merah stabilizacije, v ušesih pa nam je še zvenela kritika, ki jo je doživelo zdravstvo, ko je bilo na svetovnem zdravniškem kongresu v Tokiu več kot pol udeležencev iz Jugoslavije. Res je tudi, da je bilo na posvetu v stilu »pianissimo« omenjeno, da naj se tozdr pri odločitvah o obiskih teh sejmov obnašajo racionalno. Glede na udeležbo v Kölnu kaže, da je večina padla že na prvem izpitu. In vsem je tudi jasno, da si neko v daljnji zgodovini s svojim medlim umivanjem rok le-teh ni umil niti pred seboj, niti pred zgodovino.

V času, ko so se predstavniki že zdavnaj vrnili s sejma, je konferenca osnovnih organizacij zveze sindikatov podajala obračun svojega dveletnega dela. Ugotovljeno je bilo, da bera ni zelo velika. Pa vendar, čeprav čisto na koncu, bi le lahko nekaj rekli. Če že ne dosedanje vodstvo, pa novo. Še posebno z ozirom, da je bil na konferenci sprejet tudi poslovnik o organizaciji in delovanju konference

med katerim je v 2. členu rečeno, da osnovne organizacije usklajujejo stališča o vprašanjih, ki so v interesu vseh delavcev v delovni organizaciji, da o programskih izhodiščih sindikatov, kjer je vrsta določb na podlagi katerih bi morali delavci preko svoje organizacije organizirano ukrepati proti takim dogajanjem niti ne govorimo.

To »romanje« je samo v dnevnicah stalo več kot polovica vsote potrebne za adaptacijo sejne dvorane ŽK Žito Ljubljana, ki jo je lani delavski svet DO zavrnil (zaradi pomanjkanja sredstev?), čeprav je inventar v tej dvorani že tako star, da se bo nekega dne cel delavski svet »podrl«. Sedaj se namreč podirajo posamezni stoli in mize pod težo delegatov zaradi starosti in iztrošenosti. Posebno poglavje je tudi (ne)ravnanje samoupravne delavske

Taka so žal dejstva!

Toda to ne odvezuje odgovorno poslovodno strukturo in strokovne službe, da ne bi stvari popravljale, oziroma preprečevale, da se ne ponavljajo.

Menimo, in tako je pokazala že marsikje drugje tudi praksa, da o takih zadevah kot je opisana in še o marsikaterih drugih, ne morejo razpravljati (beri formalno potrjevati) samo delavski sveti tozdr.

Nivoje dogovorov in sklepov je potrebno prenesti še drugam in predvsem zagotoviti, da se bodo spoštovali. Zaradi tega mora posvet direktorjev, ki je sedaj v bistvu neučinkovita metoda dela, v najkrajšem času postati zametek bodočega kolegijskega poslovodnega organa, kjer bodo lahko tudi drugače razdeljene pristojnosti in predvsem strokovne odgovornosti.

kontrole. Polletno poročilo o njenem delovanju, ki ga je komisija predložila delavskemu svetu, je tako načelno in optimistično, da mu že kar ne verjameš. Četrti del zakona o združenem delu posveča samoupravni delavski kontroli celo poglavje in članom komisij ravno zato, da bi bili v svoji funkciji efektni, nepristranski, pogumni in načelni, zagotavlja tudi potrebno zaščito v zvezi z njihovimi odločitvami. Vendar komisija v vsem tem dolgem času ni napravila nič. Kar vidimo že njeno prihodnje polletno poročilo delavskemu svetu. »Malo mešano« iz enakomernih delov načelnosti, samokritike (pepela), laka in svetlih perspektiv, predvsem pa zadovoljstva, da se v Žitu ne dogaja nič problematičnega.

Seveda bodo morale najpomembnejše odločitve preiti še skozi postopek samoupravnega odločanja oziroma potrditve delavskih svetov tozdr in delovne organizacije.

Take metode in poslovni prijemi bodo omogočali tudi več planiranja in koordiniranosti, ki jo dosedaj tudi nimamo v izobilju. Kljub morda rahlo meglenemu in nedodelanemu pogledu ali viziji bližnje Žitove prihodnosti, pa žal ne moremo mimo, da ne bi spet spomnili na šilce grenčice, ki se izraža v tem, da vse tiste, ki so zato izvoljeni, imenovani, določeni in kaj vem še vse, na njihove dolžnosti, ki jih niso izvršili, po nekaj mesecih opozarja majhen, po mnenju nekaterih nepomemben in predrag — interni časopis.

Dopisujte in sodelujte z nami pri urejanju našega Glasnika!

Strelci — strelke

Vse, ki se zanimате za strelski šport vabimo na strelske treninge, ki jih imamo vsak torek in petek od 17.—18. ure na strelišču strelske družine »Bine Grajzer« v Vevčah. Strelišče je moderno, avtomatsko, v posebni zgradbi poleg nogometnega igrišča Slavije, nedaleč od mostu čez Ljubljanico v Vevčah. Najboljši boste zastopali Živilski kombinat Žito Ljubljana na letnih živilskih igrah.

Pridružite se nam!

Po novem z lastno udeležbo

varčuje ali že ima privarčevani denar.« Na osnovi lastne udeležbe bomo še hitreje reševali stanovanjsko problematiko naših delavcev.

Pred nami pa je precejšnja odgovornost, da bo omenjeni sporazum sprejet. Menimo, da težav ne bi smelo biti, saj je že dejstvo, da bi po novem prišli prosilci veliko prej do stanovanja kot sicer, zadosten razlog, da bomo na referendumu glasovali za sporazum.

Sicer smo se v tozdr, ki združujejo sredstva za reševanje stanovanjskih potreb na ravni delovne organizacije, v preteklem letu dokaj uspešno kosali s stanovanjsko problematiko. Pozitivno je bilo rešenih prek 60 od 84 vloženih prošelj za stanovanjsko posojilo.

Z namenom, da se izdela celovit program reševanja stanovanjskih potreb delavcev, so bile evidentirane potrebe po družbenih stanovanjih in na tej osnovi izdelana prednostna lista, ki vključuje 27 prosilcev za družbeno najemna stanovanja.

Za realizacijo programa — prednostne liste prosilcev za družbena stanovanja je bila izvršena rezervacija stanovanj za potrebe v letu 1980 in 1981. Predvidoma bo v tem letu prejelo ključke novih stanovanj prvih devet delavcev, ki bodo morali pred vselitvijo plačati lastno udeležbo. V tej zvezi je komisija za družbeni standard na svoji zadnji seji sprejela sklep, da pričakovalci družbenih stanovanj predložijo ustrezna potrdila o dohodku, na osnovi česar se jih obvesti o višini odstotka lastne udeležbe.

Leto 1980 — leto volitev

Joža Kavčič

Volitve v organe upravljanja in druge organe

Leto 1980 je v naši delovni organizaciji volilno leto, kajti v mesecih marcu in aprilu potečejo mandati delegatom v organih upravljanja, članom organov samoupravne delavske kontrole in članom disciplinskih komisij v večini temeljnih organizacij. Delavci nekaterih temeljnih organizacij in dsss smo svojo volilno dolžnost že opravili, v drugih temeljnih organizacijah pa ravno v tem času osnovne organizacije sindikata sklicujejo kandidacijske konference, na katerih bodo delovni ljudje z glasovanjem evidentirali predlagane delavce kot možne kandidate za delegate oz. člane posameznega organa, ter jim na ta način izkazali zaupanje, da jih kot njihovi predstavniki zastopajo v sami temeljni organizaciji kot tudi na nivoju delovne organizacije.

Kljub ugotovitvi, da so volitve deloma že izvedene, pa bi vseeno opozorila na nekatere določbe zakona o volitvah in odpoklicu organov upravljanja in o imenovanju poslovnih organov v organizacijah združenega dela (Ur. l. SRS, št. 23/77), ki podrobneje določa postopek volitev, pomen in vlogo osnovne organizacije sindikata ter določa volilne organe in njihove zadolžitve. Postopek volitev se začne s tem, da delavski svet s sklepom razpiše volitve, v sklepu pa določi dan glasovanja, datum od katerega začno teči roki za izvršitev posameznih volilnih opravil, imenuje volilno komisijo in komisijo za sestavo volilnega imenika. Sklep delavskega sveta o razpi-

su volitev, pa je tudi zelena luč za aktiviranje osnovne organizacije sindikata, ki ima po citiranem zakonu o volitvah in po pravilih o organiziranosti in delovanju OOZS nalogo, da vodi kandidacijske in predkandidacijske postopke za volitve. Poglavitna naloga sindikata je, da skliče kandidacijske konference po posameznih delih delovnega procesa, ter na podlagi zapisnikov kandidacijskih konferenc sestavi enotno kandidatno listo. Hkrati pa je lahko IO sindikata tisti

posamezne organe predvsem tisti delavci, ki v njih doslej še niso sodelovali.

Delo sindikata v volilnem postopku se v primeru, da je kandidatna lista spoznana za zakonito, zaključuje s predložitvijo kandidatne liste volilni komisiji. Glavna dolžnost volilne komisije je da preizkusi kandidatno listo, ter le-to, ko ugotovi, da je zakonita, razgласi. Volilna komisija tudi imenuje volilne odbore, določi volišča, preskrbi volilni material in ga izroči volilnim od-

— Medtem ko si bil na dopustu, smo te izvolili v tri komisije ...

Razstava v Šumiju

Ivan Cimerman

Pridne roke delavk so med nami

Delavke temeljne organizacije Šumija so se ob Dnevu žena predstavile svojemu kolektivu z razstavo ročnih del. Razstava je bila v prostorih sejne sobe Šumija.

Razstavljeni izdelki so bili zelo domiselno, izvirno ter samoniklo izdelani, da so bili obiskovalci razstave prijetno presenečeni. S to razstavo je bila zajeta še ena plat ženskosti, ki vnaša v vsak dom toplino in domačnost, ki je ne morejo dati marsikateri industrijski umetniški izdelki.

Da je prišlo do razstave, je to pot dala pobudo mladina tozdr Šumija. Kako in zakaj so se odločili za to razstavo, nam je povedala predsednica mladine v Šumiju, Majda Mazi: »Razstavo smo pripravili kar na hitro, zato v njej ni nekaterih izdelkov, ki bi lahko razstavo še bolj poživili. Ta razstava je skromno darilo sindikata ob Dnevu žena. Tako mladi poskušamo vnašati razgibanost in obenem dodajati svoj prispevek k stabilizaciji. Lahko povem tudi to, da v prostem času lepimo

plastične tulce za lizike, ki gredo v izvoz. Poskušamo oživiti delo mladine na kulturnem polju. Nekaj abonmajev imamo za Mestno gledališče in Dramo; lani smo imeli rekreacijsko plavanje v Kopališču Tivoli. Čutimo potrebo po povezavi vseh mladincev v Žitu.

V zvezku vtisov pa so obiskovalci napisali svoje vtise:

Razstava ročnega dela je vredna vse pohvale. Takšnih razstav si želimo več, kakor tudi večjega števila udeležencev. S to razstavo ste prikazali novo, umetniško plat tozda, ki je lepa in bogata. Vidimo, da so tudi med nami ženske z veliko samoiniciative in preciznosti ter domiselnosti. Hvala lepa za prijetne trenutke ob ogledu, želimo, da ne bi bila zadnja. D. P.

Razstava mi je zelo všeč. Izdelki so lepi in izredno skrbno prikazani. Podobnih razstav si želim še več. M. Č.

Razstava me je prijetno presenetila. Razstavljeni dela tudi dokazujejo visoko kvaliteto njenih izvajalcev, ki so na žalost neimenovani. Želim, da bi bila ta razstava tudi vzpodbuda za ostale delavke in delavce našega tozda. Lahko bi postala tradicionalna. J. Ž.

organ, ki s svojimi pobudami in predlogi prispeva k temu, da kandidatna lista, kot rezultat celotnega dela sindikata in kandidacijskih konferenc po svoji sestavi zadosti zakonskim zahtevam, da pa je hkrati prirejena sami organizaciji tudi v primerih, ko je zakon morda nedorečen, interni samoupravni splošni akti pa ne vsebujejo konkretnih določb.

Tako je na primer kandidacijska konferenca na pobudo IO sindikata prekinila z dosedanjim praksom, da se v delavski svet dsss voli iz posameznih sektorjev po 4 delegate in 3 delegate iz službe za kontrolo kvalitete. Delavci so na kandidacijski konferenci sprejeli sklep, da se številčno razmerje spremeni, ter se tako upoštevajo določbe zakona o združenem delu, po katerih naj bo število delegatov v delavskem svetu iz posameznega sektorja sorazmerno številu zaposlenih delavcev v sektorju. V predlogu za izvolitev posameznih delavcev, ki ga je sindikat posredoval kandidacijski konferenci, pa je predvsem izhajal iz stališča, da naj se vključujejo v

borom, katerim daje po potrebi tudi inštrukcije. Po opravljenih volitvah pa volilna komisija ugotovi rezultate volitev in jih objavi ter posreduje poročilo o volitvah delavskemu svetu.

Omenila bi še delo dveh organov, ki sodelujeta v volilnem postopku; to sta komisija za sestavo volilnega imenika, ki po razpisu volitev izdela in razgrne volilni imenik ter sprejema morebitne zahteve za popravilo volilnega imenika in volilni odbor, katerega delo je predvsem vezano na delo na sam dan glasovanja. (Podrobnejše informacije o volilnem postopku je pravna služba posredovala tozdom dne 14. 3. 1980.)

Ob zaključku bi želela še enkrat poudariti izredno pomembno funkcijo osnovne organizacije zveze sindikatov, predvsem pa izvršnega odbora, ki mora s svojim strokovnim delom zagotoviti čim uspešnejše in v skladu z zakonom izvedene volitve, pri čemer pa seveda ne smemo prezreti pomena ostalih družbeno-političnih organizacij pri izvedbi volilnega postopka.

Obiskali smo Mlin Bistra

Ana Marjanovič

Vztrajnost kljubuje zobu časa

Nedaleč od gradu Bistra pri Vrhniki se nahaja delovna enota tozd Mlini — luščilnice Bistra, ki je že od leta 1948 (v času druge nacionalizacije) priključena živilskemu kombinatu Žito Ljubljana. Zgodovina zgradbe, v kateri je sedaj mlin oziroma luščilnica Bistra, sega v 18. stoletje. Zgradba je bila nekajkrat obnovljena pa tudi nekaj lastnikov je zamenjala predno je postala Žitova. O preteklosti zgradbe in njenih nekdanjih lastnikov nimamo namena pisati, kajti večina Žitovega kolektiva pozna mlin Bistro in njegovo okolico, kajti tam je vsakoletni majski piknik ob partizanskem golažu. Predvsem nas je zanimalo kako teče proizvodnja, kaj dela mlin in njegov kolektiv.

Za začetek ...

Ko smo se prvič dogovarjali s Stanetom Reparjem, vodjo obrata Bistra za srečanje in pogovor, nam je kar po telefonu povedal: »Trenutno ni ričeta, ni ješprena, ni embalaže.« No, ko je po enem mesecu prišlo do našega srečanja v Bistri, so se problemi z embalažo in ostalim uredili.

Za začetek nam je Stane Repar, ki je že 28 let (obletnico bo letos praznoval) zaposlen v mlinu Bistra oziroma v Žitu, povedal, da je proizvodni park sedanjega mlina precej zastarel; nekateri stroji so še iz leta 1941, ampak še vedno delajo.

»Nekaj opreme smo dodali iz obrata, ki je bil nekoč na Resljevi cesti v Ljubljani, in tako smo večkrat nekaj dodajali. Zgradili smo tudi manjše skladišče končnih izdelkov in pakirnico. Leta 1978 smo kupili novi pakirni stroj za pakiranje granulacijskih proizvodov, kot so ovseni kosmiči, bio otrobi, prose na kaša ...«, je dejal Stane Repar.

»Kaj danes dela Bistra?«

»Mlin Bistra s svojim, kot sem že prej povedal zastarelim strojno in oplemenitimo v žitno

Pakirnica, kjer med drugimi proizvodi pakirajo tudi najnovejši proizvod — bio otrobe

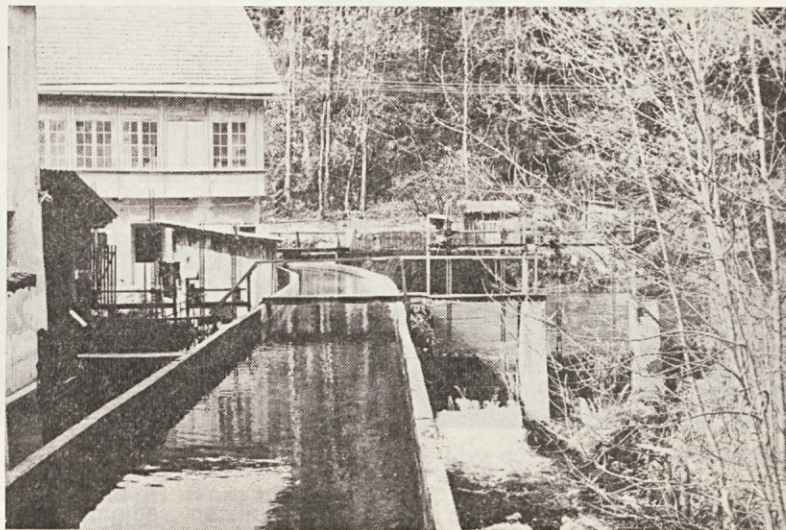
nim parkom olušči mesečno okoli 140 do 150 ton ovsa, olušči okoli 70 do 80 ton ječmena (v zimskih mesecih tudi več). Odpadke, ki ostanejo pa predelavajo — te je okoli 70 ton na mesec. Proizvodnja Mlina Bistra se je povečala. Lansko leto bi lahko naredili več in bi tudi presegli plan, ampak se je proizvodni park pokazal kot ozko grlo. V obratu nas je redno zaposlenih 9 delavcev in en honorarec. Delamo v treh izmenah.«

»Kako je z nabavo in skladiščenjem surovine?«

»Trenutno z dobavo ni nobenih problemov. Ječmen skladiščimo v silosu v Logatcu, oves v silosu v Ljubljani, manjše količine žita pa lahko skladiščimo tudi tu v Bistri. V našem mlinu vse delo poteka ročno. Kvaliteta ovsa ni najboljša, je pod povprečjem, ječmen pa je še kar dober. Zgodilo pa se nam je, da smo bili kar dva meseca brez

Stane Repar, vodja obrata luščilnice Bistra

»vodà kolesa, mehove nam žene ...«
Novi betonski jarek je bil zgrajen izključno iz sredstev obrata

Janez Štampihar, sicer že upokojeni mlinar, vendar še vedno »pri hiši«, ker ne more kar tako pozabiti svojega poklica in kolektiva

surovine. Imeli smo nekaj problemov z embalažo, ker zadnje tri mesece dobava embalaže ni bila taka kot bi morala biti. Imamo tudi nekaj problemov s pakirnico. Dimenzija škatel in vrečk večkrat ne ustreza dogovorjenim.«

dal, da ima Bistra naravno perspektivo, a to je voda. Samo dogovoriti se je treba o nadaljnjem razvoju tega obrata.

»In načrti mlina Bistre?«

»Delovni pogoji so slabi, mislim, da najslabši v Žitu. Mlin in njegov proizvodni park sta zastarela, treba je načrtovati nekaj novega, bolj perspektivnega. Tudi člani kolektiva so že dokaj stari mlinarji. Treba bo skrbeti za novi kader, kar je pa težko. Malo kdo se danes od mladih ljudi odloča za mlinarski poklic. Mlin Bistra smo včasih gradili »na horuk«, danes pa bi morali nekje v planih zabeležiti in planirati njegov nadaljnji razvoj. Lansko leto smo iz sredstev obrata postavili novi betonski jarek ... Agregat mlina je star več kot 80 let, čeprav je turbina še dobra. Sicer pa smo stalno izpostavljeni okvaram strojev in to nas stane veliko denarja.«

Tako je o mlinu v Bistri povedal Stane Repar, obenem je tudi do-

URA

Prijatelji so opazili, da ima Janez iz Kranja na roki lepo zla to uro.

- Kako lepa je! se čudijo.

- To mi je oče prodal na svoji smrtni postelji, pove Janez ponesno.

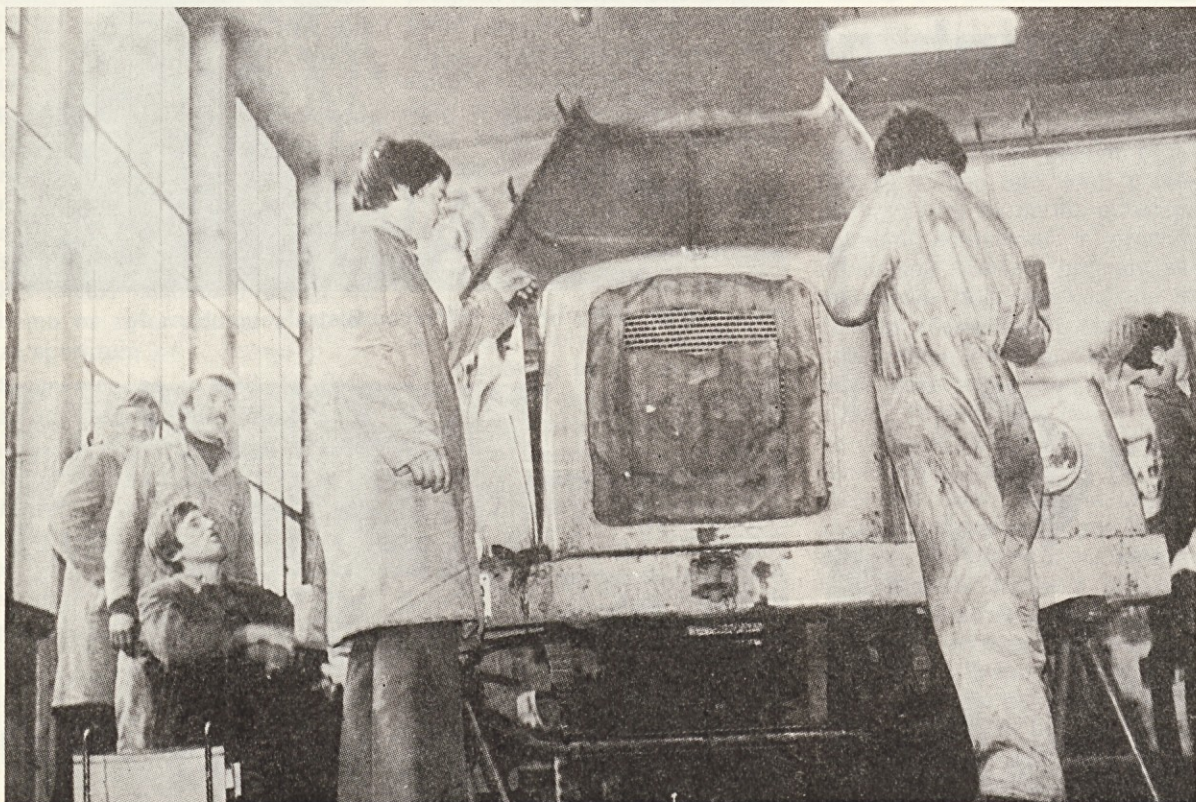
Staro poslopje mlina je bilo potrebno večkrat obnavljati, da bi še lahko služilo svojemu namenu

TOZD Tehnični obrati

Ivan Cimerman

»Samo v roke si moramo seči ...«

Mehanična delavnica išče svoj dohodek

Žitov tozd Tehnični obrati je bil ustanovljen januarja 1978. Delati so pričeli s 63 delavci v obratu plastike na Vrhniki, v remontni delavnici obrata Vir ter v ključavničarski, mizarski, plesarski in avtomehanični delavnici na Šmartinski v Ljubljani. Mladi tozd se je srečal z vrsto problemov, med njimi je ostalo osnovno vprašanje: Zakaj Žitovi tozdi niso doslej zagotovili avtomehanični delavnici nepretrganega dela? Tako so v Tehničnih obratih imeli v letu 1979 za 560 000 dinarjev izgube, ki zadeva izključno premajhno število opravljenih ur. Preprosto: ni bilo nepretrganega dotoka vozil za popravilo.

Da bi natančneje osvetlili vprašanja, ki se pojavljajo v zvezi s tem, smo obiskali to temeljno organizacijo in se pogovarjali z Marjanom Dorničem, direktorjem tozd Tehnični obrati, Ja-

nezom Kotnikom, vodjem priprave dela, Branetom Kogovškom in Jožetom Drobničem, vodjo avtomehanične delavnice.

Marjan Dornič: Prej so bili Tehnični obrati vzdrževalni obrat za potrebe vseh Žitovih temeljnih organizacij. Danes smo samostojen tozd in smo v velikih težavah, ker naš tozd nima dovolj lastnih obratnih sredstev. Prvo leto smo kot temeljna organizacija delali z izgubo, drugo leto smo si pomagali s posojili: tozd Mlini so nam posodili 80 000 dinarjev, prav toliko tozd Šumi. Za ti posojili dajemo 10% obresti, kar znese vse skupaj 18 000 dinarjev. Bistvo naših težav je v tem, da med vzdrževalnimi obrati našega tozda in Žitovimi tozdi ni podpisan noben sporazum o medsebojnem poslovanju, ki bi nam zagotavljal stalno delo. Vsaka temeljna organizacija v Žitu, razvija in

vzdržuje svoje vzdrževalne obrate. Nam gre predvsem za mehanično delavnico. Na enem od kolegijev direktorjev smo obravnavali dilemo: ali bodo to našo mehanično delavnico uporabljali Žitovi tozdi z izključno prednostjo, in tako s samoupravnim sporazumom pokrivali izpad našega dohodka — ali pa postanemo javna mehanična delavnica za popravila tovornih vozil. Sedaj čakamo na podpis samoupravnega sporazuma, ki bi uredil to vprašanje, kajti formalno smo Žitova mehanična delavnica, ko pa imamo izgubo, nam nihče ne pomaga, da bi jo pokrili in vsa sredstva v ta namen gredo iz mase tozd Tehnični obrati.

Janez Kotnik: »Žitovi tozdi se morajo dogovoriti med seboj za razpored popravil. Ni tedenskega plana servisov. Naši tozdi peljejo nekaj vozil v Avtoobnovo, Avtohišo ali pa kam drugam. Ko jih tam ne sprejmejo, jih pripeljejo k nam in smo spet mi dobri. Zgodi se, da je v določenih dnevih v tednu mehanična delavnica nezasedena. Zato bi se morali s tozdi dogovoriti, da bi imeli plan servisnih in plan generalnih popravil. Tekoča popravila pa bi opravljali sporazumno, glede na nujne potrebe in jih sproti določali, po dogovoru z vodjo avtoparka in mehanično delavnico. Naše sedanje cene uslug so za 10 dinarjev nižje od cen servisov v ljubljanski regiji. Zaračunavamo resnično opravljene ure, brez režijskih.«

Brane Kogovšek: »V delavnici dela pet mehanikov, klepar, avtoličar in električar. Za popravila smo kompletna ekipa. Te dni imamo v popravilu vozila od Chema in Slovenijašporta. Delo smo si poiskali sami. Radi pa bi vzpostavili tesnejše stike in poglobili odnose z Žitovimi tozdi, da bi bilo več sodelovanja, več družbenopolitičnega in rekreacijskega življenja, več sodelovanja med sindikati, zvezo komunistov in drugih organov tozd in Žita kot celote. Samo v roke si moramo seči ...«

Janez Kotnik: »V naši mehanični delavnici so se doslej opravljali tudi preventivni pregledi Žitovih

vozil, sedaj pa jih naši tozdi vozijo v zunanje servise. V ta namen je pri nas zaposlen kontrolor vozil, ki čaka ...«

Jože Drobnič: »Pričakujemo več razumevanja za delo v mehanični delavnici. Prostori so premajhni in lahko sprejmejo pod streho le dva tovornjaka. Potrebujemo specialno orodje za različne tipe avtomobilov. Avtoličarsko in kleparsko delavnico moramo ločiti s pregradno steno. Potrebovali bi tudi avtopralnico, saj peremo avtomobile kar pred vrati delavnice, kar je nehygiensko in obenem ovira promet. Nujno bi potrebovali tudi garaže. Poseben problem je gretje prostorov, saj jih ogrevamo z zrakom iz kaloriferjev.«

Kaj si obetajo od sporazuma?

Direktor tozd Tehnični obrati, Marjan Dornič je dejal: »Priča-

kujemo, da bo sporazum med našim tozdom in drugimi tozdi Žita, ki potrebujejo naše usluge, kmalu podpisan. Tako bomo lahko zapolnili vse proste zmogljivosti ter oblikovali poslovni in amortizacijski sklad, ki bo omogočal normalno poslovanje mehanične delavnice. Sporazum naj bi podpisalo 11 podpisnikov, ki imajo skupaj 114 avtomobilov (osebne, furgone, hladilnike in keso-ne). Če tozdi ne bodo koristili naših razpoložljivih zmogljivosti v mehanični delavnici, da bi izpolnili naš mesečni finančni plan, bomo vsake tri mesece, glede na procentualni delež, ki ga ima vsak Žitov tozd po številu avtomobilov, bremenili ta tozd za poravnavo izpada dohodka. Samo z načrtnim in organiziranim delom, ki bo temeljil na omenjenem sporazumu, bomo lahko kot temeljna organizacija ponovno zaživel.

Problematika sovlaganja

Ana Marjanovič

Sporazum zagotavlja natron vreče

Že v prejšnji številki Glasnika smo pisali o problematiki embalaže od katere je odvisna produkcija večine Žitovih tozdov. Vsi vemo, da je uvoz omejen, da imajo proizvajalci embalaže, ki so vezani na »iskanje« surovine, probleme, kako priti do te. Tisti proizvajalci, ki že imajo zagotovljeno surovino, pa se obnašajo zelo monopolno, kar pomeni: če hočeš pri njih kupovati embalažo in proizvajati brez zastoja, moraš sovlagati sredstva. Pred kratkim je naša temeljna organizacija tozd Blagovni promet podpisala samoupravni sporazum za sovlaganje sredstev z najbolj znanim jugoslovanskim proizvajalcem natron vreč — Sozd UNICEP Natron Maglaj. Kako in zakaj je prišlo do podpisa sporazuma ter do sovlaganja v Sozd UNICEP Natron iz Maglaja, smo se pogovarjali z Marjanom Habičem, direktorjem tozd Blagovni promet.

Povedal nam je: »V Jugoslaviji obstaja en sam proizvajalec natron papirja oziroma natron vreč, ki jih TOZD Mlini potrebujejo kot embalažo za eksterno distribucijo mok. Te natron vreče, ki jih proizvaja Natron iz Maglaja, obenem potrebujejo, čeprav v manjših količinah, tozd Pekarne Ljubljana in njen obrat Pekatete. Sicer pa v Jugoslaviji imamo pet konfekcionarjev vreč, ki pa nimajo lastne proizvodnje papirja. Iz prakse pet do deset let nazaj se ciklus pomanjkanja embalaže redno ponavlja ravno zaradi pomanjkanja osnovne surovine — predvsem papirja oz. lesa. V Jugoslaviji se letno porabi okoli 260 milijonov vreč. Od te omenjene količine lahko Natron iz Maglaja zagotovi tržišču s svojo proizvodnjo okoli 200 milijonov vreč, kar lahko proizvede v lastnih obratih. Vsem ostalim predelovalcem natron papirja pa ne odstopa nobenih količin papirja, kar pomeni, da drži monopol v svojih rokah. Iz tega je razviden položaj: na eni strani natron, na drugi strani pa potrošniki embalaže, kamor štejemo tudi naš kombinat. Z reorganizacijo kartonažne industrije v Bosni

in Hercegovini je Natron Maglaj pristopil k izdelavi investicijskega programa, s katerim bi povečal kapaciteto proizvodnje natron papirja tako, da bi lahko zadovoljil sedanje potrebe v srednjeročnem planskem obdobju 1981—1985. V skladu s tem investicijskim programom so se na Živilski kombinat Žito Ljubljana, obrnili z dopisom 3K-hr/Zb, ki so ga poslali glavnemu direktorju, v katerem nas pozivajo, da se angažiramo za združevanje sredstev za rekonstrukcijo njihove tovarne. Ker smo ugotovili, da Žito v danem trenutku ne razpolaga s sredstvi, smo problem združevanja prenesli na slovenski nivo — to je Žitno skupnost, le-ta pa naprej na Gospodarsko zbornico Slovenije. Gospodarska zbornica je organizirala sestanek glede tega združevanja sredstev. Na tem sestanku je bila obravnavana problematika posameznih potrošnikov embalaže ter je bilo nakazano, da bo pri združevanju sredstev sodelovala poslovna banka.

Ker o tem Gospodarska zbornica Slovenije in Žitna skupnost nista zavzeli nobenega drugega stališča, kakor da organizacije same najdejo pot, kako bodo združevale sredstva za zagotavljanje natron papirja, sta tozd Blagovni promet in tozd Mlini sami začeli iskati možnosti, kako pristopiti k sporazumu in zadovoljiti obvezam sporazuma. Ker tozd Mlini in tozd Blagovni promet že od aprila leta 1979 poslujeta na osnovi skupnega prihodka, sta se obe temeljni organizaciji dogovorili, da je podpisnik sporazuma z Natron Maglajem tozd Blagovni promet, sredstva pa se bodo zagotavljala iz pridobljenih sredstev skupnega prihodka. Samoupravni sporazum za sovlaganje sredstev v Natron Maglaj je obravnaval delavski svet tozd Blagovni promet in zbor delavcev. Tako je bil samoupravni sporazum odobren in sklenjen. S podpisom tega samoupravnega sporazuma smo si zagotovili milijon in 200 tisoč kosov natron vreč za naše potrebe.«

Ana Marjanovič

Basen kar tako

Nekega dne so se zbrale živali, da bi se pogovorile o problemih svoje gozdne skupnosti. Medved je vodil sestanek.

»Torej,« je zabundal. »Tukaj imam pritožbe nekaterih, ki se pritožujejo na nekatere. Prebral bom prvo pritožbo. Dobro poslušajte, da se boste lahko vključili v razpravo.

»Spoštovani tovariš Medved! Pritožujem se zaradi kršenja nočnega miru v naši gozdni skupnosti, ki ga povzroča tovarišica Sova.

Podpisana: Sraka.«

Medved je dremavo pogledal po prisotnih in dejal: »Prosim tovarišico Sovo, naj odgovori na to pritožbo.«

Tišina. Nihče od prisotnih se ni premaknil. Tedaj pa je odnekod skočila Veverica in rekla: »Tovarišica Sova je odsotna!«

Medved je nekaj nerazločnega zabundal in začel brati naslednjo pritožbo: »Spoštovani tovariš Medved!

Pritožujem se zaradi kaljenja dnevnega miru, ki ga povzroča tovarišica Sraka. Podpisana: Sova.«

Medved je spet dremavo pogledal in dejal: »Prosim tovarišico Srako, naj odgovori na to pritožbo.«

Tišina. Živali so mirno sedele. Tedaj je vstal Zajček in pojasnil: »Tovarišica Sraka je danes odsotna.«

Spet je zavladala tišina. Nenadoma se je slišalo glasno: »ZZZZ ZZZZZ.«

»Kaj je to?!« je zakričala Lisica. Mimo je priletel roj čebel.

»Glejte, čebele. Delajo! Joj, delajo!« je nekdo od prisotnih zastokal prav presenečeno.

»Naj gredo delat kam drugam! Zakaj nas motijo med sestankom!« je jezno pokazal zobe Volk.

POUČNO JEDRO: Tisti, ki delajo, ne smejo delati tega v bližini tistih, ki sestankujejo.

Gospodarske naloge v letu 1980

Gregor Breznik

Varčevanje je pred nami

V začetku vsakega poslovnega leta si postavimo naloge in cilje, katere želimo doseči ter opredelimo ukrepe, s katerimi bomo uresničili te cilje. Zastavljeni enoletni cilji izhajajo iz stanja v katerem smo ter iz opredeljenih in znanih srednjeročnih in dolgoročnih ciljev. Pri tem pa moramo še posebej izhajati iz ciljev, ki smo si jih zastavili skupno z vsemi ostalimi delavci v naši družbeni skupnosti. Z zvezno resolucijo o družbeno-ekonomskem razvoju v letošnjem letu smo si zadali predvsem tiste naloge in cilje, katerih nismo uspeli uresničevati v prejšnjih letnih obdobjih. To so predvsem naloge, ki bi spremenile naše sedanje gospodarsko stanje, katero je osnova in zagotovitev za resnično spremenjanje družbenoekonomskih odnosov in vloge delavca v družbeni reprodukciji.

Že z vsakoletnimi resolucijami v sedanjem srednjeročnem obdobju smo si zastavljali cilje stabilnega razvoja ob dinamični gospodarski rasti, pogojeno na kvalitetnih osnovah, ne samo z večjim številom zaposlenih, temveč predvsem z gospodarsko rastjo na večji produktivnosti dela, učinkovitosti, večjem izvozu, manjši oziroma usklajeni porabi ter na povečani lastni sposobnosti tozda za obnavljanje in razširitev proizvodnje.

Porabo na vseh ravneh omejiti

Vseh teh ciljev pa v dosedanjem srednjeročnem obdobju nismo dosledno preučevali, predvsem zato, ker je delovanje v pogojih inflacije, konjunktne in zadovoljevanja vseh potreb na račun bodočega dohodka, najlažje delovanje, ki ne zahteva nobenega trdnjega in drugačnega dela ter predvsem nobenega odrekanja pri posameznikih, tozda, ožji in širši družbenopolitični skupnosti. Z odlašanjem razreševanja in napihovanjem možnosti, smo konec lanskega leta prišli do take stopnje porasta zadolženosti s tujino, in povečanja osebne, skupne in splošne porabe iznad možnosti, da bi prekoračitev meje lahko bistveno ogrozila dosedanje pridobitve samoupravnega socialističnega družbeno-ekonomskega sistema.

Zato smo si tudi v tozdu Mlini na razširjenem političnem aktivu, ki je bil 6. 2. 1980, zadali

predvsem tiste naloge, katerih v preteklih obdobjih nismo uspeli v celoti realizirati, kljub že sprejetim stabilizacijskim ukrepom od leta 1976.

Ne glede na to, se moramo v tozdu Mlini v letu 1980 obnašati vsi delavci skrajno varčevalno in disciplinirano. V razpravi je bilo ugotovljeno, da so bili v preteklem obdobju v naši tozda sprejeti stabilizacijski ukrepi, vendar niso bili upoštevani v taki meri, da bi bistveno zmanjšali celotne stroške tozda. Pri tem pa moramo upoštevati tudi dejstvo, da so za pšenico in ostale žitarice kakor tudi za mlevske izdelke določene zvezne cene, ki niso procentualno ustrezale podražitvam goriva, električne energije itd.

Zato smo si z letošnjimi resolucijami o družbenoekonomskem razvoju zadali predvsem naloge, ki bodo tudi naš delež pri uditvi našega gospodarskega položaja, med katerimi so najvažnejše naslednje: da bodo do maksimuma odpravljene prazne vožnje, da bomo varčevali pri gorivu, materialnih stroških, da se bo stalno spremljala poraba električne energije, s katero moramo varčevati v največji možni meri, da se bodo varčevalno uporabljali telefoni, da bo izkoristek delovnega časa v celoti realiziran, da ne bo nikakršnih neopravičenih izostankov z dela. Pri razdelitvi ustvarjenega dohodka bomo vsi delavci tozda

Mlini skrbeli, da bo delež sredstev za razširitev materialne osnove dela rastel hitreje od rasti OD ter da bo rast OD za 25 % počasnejša od rasti dohodka in počasnejša od rasti čistega dohodka. Delež tozda Mlini za pokrivanje osebne dohodka dsss lahko naraste samo za toliko, kolikor se povečajo OD delavcem tozda Mlini.

Kozerija

Stanislav Pohleven

Z noge na nogo

V vsakem podjetju žive osem ur in pol (raje manj) pod isto streho zelo različni ljudje. Ne mislim različni po višini, spolu, starosti in podobno, pač pa po pripadnosti k podjetju, oziroma po pripravljenosti, da na delovnem mestu pošteno delajo. Drugače povedano, razlikujejo se po tem, da hodijo nekateri v podjetje delat, drugi pa hodijo v službo. In še v tem se pripadniki vsake skupine med seboj intenzivno razlikujejo.

Dejstvo, da je nekdo pripravljen veliko in pošteno delati, drugi pa je pošteno pripravljen zelo malo delati pa povzroča konflikte. Ker pa tam, kjer so česti konflikti tudi ne da delati, so si ljudje izmislili precej metod in načinov kako bi se čim več delalo. (Nekateri iščejo celo metode kako bi vsi delali ha, ha.) Jaz poznam vsaj štiri take metode.

Na primer nagrajevanje. O tem veliko govorimo in tudi mislim, da je pametno in pravično, da tisti, ki ne dela dobro, ki pije veliko kave in pokadi veliko cigaret (to mu škoduje tudi pri zdravju), klepetajo po hodnikih, razmetava s sredstvi in še marsikaj takega, ne bi smel prejeti cele plače. Ker pa do sedaj še nisem nikogar opazil, ki bi ob plačilnem dnevu hodil okoli slabe volje z bistveno tanjšo kuverto kot drugi, pridnejši, v ta sistem ne verjamem prav dosti. Še vedno pa upam, da bodo naši fantje, ki se bavijo z organizacijo in delitvijo dohodka plač vseeno v bližnji prihodnosti nekaj spremenili na tem področju. Ali pa odgovornost? Na cesti odgovarja vsak zase. Ker pa avtomobili kljub temu često koga povozijo, v podjetjih (pa še tudi kje drugje), kjer je življenje in delo bolj komplicirano kot na cesti, tudi odgovornost bolj odgovorno postavijo ali razporedijo. Tistim, ki imajo več te odgovornosti se reče predelavec, šef, vodja, direktor (ali kako drugače, ker besede tako niso važne). Največ te odgovornosti imajo predsedniki poslovnih odborov.

Lepo zamišljeno, vendar v praksi izgleda tako, da se ti ljudje, ki »normalno« delajo s svojo skupino) nenormalno bojijo vseh v svoji skupini, (saj se jim praktično ne sme nič očitati, še najmanj pa slabe kvalitete dela) in sleherni te skupine se boji še najmanj treh drugih in tako naprej. Še najmanj tako kot svoje skupine pa se ta — no, kako se mu reče — boji tistih, ki jim je odgovoren in ti se naprej bojijo drugih, ki so jim odgovorni, do zadnjega na vrhu — ta pa se boji vseh teh in še mnogo drugih ha, ha.

Bojazen navzgor, (odgovarjati za neodgovornost drugih) je mogoče omiliti s povečanim obsegom dela in napora (s čimer se v bistvu zmanjša odgovornost navzgor, popolnoma pa navzdol) tako, da opraviš še delo tistih, ki ne delajo. Navzdol ni poti, ni rešitve. Skupina prične svojega odgovornega prezirati, zaničevati in celo sovražiti, ker je tako ambiciozen, da hoče vse opravi sam in duši polet in razvoj svojih sodelavcev ha, ha.

Je pa ta sistem gledano razvojno, od prejšnjega, stopnjo naprej, ker ga (nagrajevanje) vključuje vase, le da žal v obratnem sorazmerju. Namreč bolj je kdo odgovoren, višji odgovornostni nivo ima, manj je z ozirom na odgovornost in opravljeno delo nagrajen.

In še majhna napaka zaradi katere tudi v ta sistem ne verjamem dosti. Redko kateri referent ima čir. Še manj jih pobere infarkt. Več ali manj infarkt ali možganske poškodbe pobirajo tiste nemogoče ambiciozneže. (Sploh pa sedaj, hodi po svetu vse preveč ljudi z možganskimi poškodbami.)

O tem kaj je disciplina (to je tudi eden od sistemov ha, ha), so mnenja deljena.

Discipliniran je tisti, ki še ni bil v disciplinskem postopku oz. pred disciplinsko komisijo. Izgleda, da je discipliniran tudi tisti, ki je v disciplinskem postopku pa se mu dan pred obravnavo zatresejo hlače (ali kri- lo, če je Škot) in gre za cel mesec v bolniško — samo da to pravočasno sporoči kadrovska službi.

Discipliniran je tisti, ki lepo izvršuje svoje naloge (pa niso pol hudiča vredne) ali, ki lepo na stopnicah pozdravlja predpostavljene, v svoji pisarni še raje v gostilni pa grdo in debelo laže o njih in jih opravlja. Da, seveda je discipliniran — saj grde stvari počenja izven podjetja.

Disciplinirani so vsi člani disciplinske komisije ker kot taki morajo biti disciplinirani. Prav tako je discipliniran vsak, ki zavestno izvršuje sprejete naloge in ne dela sivih las nikomur okoli sebe. Nadalje je discipliniran tisti, ki z drugimi discipliniranimi tolče po umirajočemu, ker to pač počno vsi in to delajo disciplinirano (hočem reči organizirano). Tudi je discipliniran, kdor se skupaj z drugimi upre določenim normam, pa čeprav ve, da nimajo niti oni, niti on z njimi prav. (Temu se reče, da je karakter. Predznak se določi kasneje.) Discipliniran je tudi tisti, ki po nekom udari nekaj sekund prej kot pride glavni udarec (ta je tudi dobro obveščen).

Kdor še ni bil obravnavan na seji disciplinske komisije je prav sigurno discipliniran. Skoraj gotovo je, da kasneje ne bo več, ker mu je po homatijah in odločitvah, ki jih tam sliši, kristalno jasno, da je disciplina naložba, ki ne prinaša takih obresti kot nedisciplina.

Za disciplino v podjetju skrbijo vsi disciplinirani ker je to njihov sistem in ga morajo disciplinirano braniti. Ker pa smo videli, da se nivoji discipliniranosti precej prepletajo je težko ugotoviti za kaj kdo skrbi. Včasih se celo zgodi, da disciplinirani nedisciplinirano branijo nedisciplinirane, toda to samo zato, ker so zaradi prekrivanja v zmoti in mislijo da branijo disciplinirane. Če slučajno to zmoto odkrijejo se znajdejo v objektivnem položaju, da so takorekoč nedisciplinirani, kot taki pa ne morejo nikogar več braniti in če bi jih, bi prišlo do negacije negacije.

Zaradi vsega tega lahko (in to se često dogaja) postanejo ljud-

je na svojih delovnih mestih zelo nesrečni. (Zgodi se, da kdo odpove delovno razmerje ali celo znori. No, če ne to, pa vsaj ne obvlada situacije.)

Ker smo že disciplinsko komisijo omenjali, moramo povedati, da nad vsem tem dogajanjem bdi prav ona oziroma še drugi organi. Organi ji pomagajo pri delovanju. Disciplinska komisija naj bi skrbela za pravo vzdušje za razvoj discipline. Njena naloga je, da ugotovi kdo ima prav in da deli kazni (priznanja v njenem repertoarju niso predvidena ha, ha). Največkrat do tega ne pride ker organi tako počasi pomagajo, da se ostali udeleženci (beri obtoženci) utrudijo, odselijo ali kako drugače razblinijo (kot smo že navedli).

Na koncu se to izcimi v tak kaos, da se često zalotimo s slovarjem v roki, da bi si prišli na jasno, kaj pomeni sploh pojem disciplina. (Dobiček imajo samo knjigarne, kjer narašča prodaja slovarjev.)

Ena od oblik je tudi prepričevanje.

Pričevanje je več vrst. Če boste svojo kolegico na cesti prepričevali, naj jutri pride bolj zgodaj na delo vas bodo (največkrat ženske) obdolžili čudnih stvari. (Žal se te stvari največkrat ne zgodijo.)

Še boljše je prepričevanje v pisarni. Recimo, ko šef lepo prepričuje nekoga naj naredi analizo, ta pa ga lepo prepričuje, da je ne more narediti, ker je že (pre)obremenjen (s čim nobeden ne ve točno), ter da tisti, za katerega bi moral narediti analizo, tako in tako ne zna uporabljati teh števil in podatkov. To je prepričevanje v molu. Mimo olikanega prepričevanja poznamo še bolj grobo, ko se prepričujejo v duru. Zanimivo je prepričevanje med spoloma. Moški prepričuje nizko z basom, ženska z vreščecim sopranom — kot visoki C. (Nekateri trdijo, da so se tudi take stvari že dogajale v našem podjetju.)

Potem poznamo še prepričevanje solo (to je najlažje), v duetu, kjer marsikdaj pride do obojestranskega zaničevanja, prepričevanja v komorni zasedbi (ko te skupno z dvema ali tremi kolegi že enaintrideseti v tekočem letu monotono morijo z istimi zgodbicami in nesmisli) in orkestralno. Ponavadi je to zadnje najbolj zanič, (pa še precej drago je). Muzika prepričevanja je taka, da bi celo gluhega bolela ušesa.

Izgleda, da je v redu in brez pripomb samo prepričevanje v neformalnih skupinah, po zaključku delovnega časa. Eni hočejo h »Grozdu« drugi k »Trti«. In stari prekaljeni prepričevalci (ali prepričanci) trdijo, da se da na ta način vse prepričati z mnogo manj truda in da na koncu vsi mislijo, da svoje moči, zdravje in mladost (to trdijo tudi stari ha, ha) zapravljajo za najbolj ekselentno in čudovito podjetje. Tik pred odhodom domov se niti ne bojijo eden drugega. In baje se pri »Grozdu (ali pa pri »Trti«) uredijo spori iz (ne)delovnih razmerij, disciplinski postopki, spori o osebnih dohodkih in celo tisti, ki je že tretjič vložil pritožbo zaradi absolutno mizerne plače, da hitro za nadaljnje trikrat dva štetana.

Torej, skoraj bi lahko rekli, da nobena od teh metod ne zagotavlja kakšnega posebnega uspeha. Pa to niti ni tako važno. Preživeti je treba, poleti bomo pa tako vsi odšli na morje.

— A tole, praviš, da je tisto, kar se je rodilo iz integracije.
— Kaj se pa razburjaš, saj so gradivo tudi v resnici pripeljali.

Nagradna križanka »MAJ«

Rešitev nagradne križanke »Maj« pošljite na uredništvo »Glasnika« do 15. maja 1980. Z žrebom bomo razdelili tri nagradne pakete, sestavljene iz proizvodov Živilskega kombinata Žito.

ČITAJTE GLASNIK!				DEL RASTLINE	POSODNIK DEJANJA	TEŽJA POŠKODBA MIŠICE	PLOD OLJKE	NEVESTINO PRETOŽENJE (PINOŽINA)	GRM Z BELIMI CVEJTOVI V PADI JOČIH BROZDIH	ALPINIST ODSEK	SLADKANJE	POLKROŽNI TORISKI ZALIV		
CERKVENI ZBOR									SLOVENSKI RADIJSKI IN TV SPIKER					
KLADA ZA SEKANJE DRU									ZVITEK PAPIRJA					
4. IN 16. ČRKA									POLJEDELEC					
										ALOJZ GRADNIK				
										IGRAČKA KISICE				
SESTAVIL: T.P.	DOLENJSKA TETROPOLO	NEPRIZNAVANJE OBLASTI IN ZAKONOV	ITALIJANSKI BAROČNI SLIKAR (GUIDO)	CAT STEVENS	VITOMIL ZUPAN	IGRAČKA RINA		INDUSTRIJSKO MESTO V ZR. NEITGLI						
LEPA PLAMENSKA CVETICA								ŽIVAL, KI RIJE POD ZEMLJO	SKRIVNOST ANITA EKBERG					
DRUŽABNI AMERIŠKI PLES								AMERIŠKA REKA Z KANADSKI ZNAČENITIM SLOPOVI	STARJEŠI KANADSKI POPEVILKA (PAUL)	VOJAŠKO POVELJE	ANOREJ JEITEC		FRANCE KIDRIČ KOŠARAR KLUB	PRIPOVE DOVALEC PRAVLJIC
LUDWIG BEETHOVEN				EGIPČAN SONCA	PODPORNI NOSILEC			DAN TEDNA STAROGRŠKI KOTENIOGRAFI		NOČNA PTICA	TV ZASLON EVGEN ČAR			
ČERT, OSNUTEK					ANTIČNO MESTO VITALI AZIJI	OBČUTEK PO JEDI			EDEN OD RONTGEJEV			KOROS		
MARJAN HLASEC			TINA TURNER	TRERASTA TRANINA		ODISEJEV OČE			RELIGIJA	MAČKA		POJAV NA NEMIRNI VODI	ŽUPNIK (ZANIČLI)	PROBIŠ VINDIJI
GORA V ŠVICI						EVROPSKA GOSPODARSKUPNOST		OSEBNI ZAJETEK	ŽELEZNIŠKA KOMPANIZIJA NERESNICA			SLOVENSKI ŠAHIST	ČAS BREZ VOJNE	
MAŠARSKI SAHOKSKI VELETOJSTER						ZNAČENITI FRANCOŠKI VOJSKO - VOJKA				STAR FRAN. PLES	NINO ROBIČ			
TITOLOŠKI GRŠKI JUNAK						ODLIČNA SOVJETSKA VITETNOST. ORSALKA								LIDIJA OSTERC
VEČJI KOS POHIŠTVA						MASIRANJE			MESTO V SEVERNI FRANCJI					ERBIJ

Novo v TOZD Šumi

Ivan Cimerman

Štirje izdelki za tržišče

V kandidnem oddelku tozd Šumi so začeli proizvajati štiri nove vrste bonbonov. Zvezni zavod za cene jim je 26. 1. 1980 končno odobril cene. Sodelovanje tozd Šumi in tozd Razvoj inženiring je tako spet rodilo sadove. Za nove proizvode so izbrali tudi nova imena: Trio, Baldrisa, Fru fru in Iglu.

Kandidni oddelek je z uvedbo novega strojnega parka močno povečal proizvodnjo. Temu nujno sledi popestritev asortimenta z novimi proizvodi, ki jih nenehno pričakujejo kupci.

Prva dva proizvoda, Trio in Baldrisa, spadata v vrsto trdih bonbonov-drops. Baldrisa je zeliščni bonbon z zdravilnim učinkom, primeren za starejše ljudi. Vsebuje izvlečke baldrijana, na vrečki pa piše: Antistres bonbon, in naj bi bil učinkovit lek proti tegobam sodobnega življenja. Iglu je mini, polnjeni bonbon z osvežujočim, hladilnim učinkom. Trio bonbon je običajni sadni drops proizvod z osvežilnim učinkom. Ima poudarjen jabolčni okus, ki je na našem trgu manj zastopan med različnimi vrstami okusov, ki jih imajo bonboni.

Fru fru je tehnološko nova karamela, ki se razlikuje od tovrstnih izdelkov v tozd Šumi. Dva osnovna okusa, katera imajo ti bonboni, sta okus po malinah in jagodah. Ta karamela je žvečilna,

zlasti pa naj bi jo kupovali otroci tja do 14. leta. Med žvečenjem ostaja osnovni okus v ustih, bonbon pa se topi. Malini in jagodi se pridružuje še okus tretjega gozdnega sadeža, borovnice.

O vsem tem nam je pripovedovala Tatjana Hribarjeva, ki dela kot vodja priprave dela v tozd Šumi.

Sredi marca, ko je potekal pogovor, so izdelovali za tržišče le Baldriso, ki prihaja v prodajo v vrečkah po 10 dkg za 6 din. Ostale tri proizvode — Trio, Fru fru in Iglu pa so izdelovali samo poskusno. Po predvidevanjih bo TOZD Šumi proizvedel na mesec 10 ton bonbonov Tria, 20 ton Bal-

drise, 50 ton Fru fru in 10 ton Igluja!

Fru fru bonboni bodo pakirani v dveh vrstah embalaže, v 10 dkg vrečkah in v 37,5 gramskih paketkih z desetimi bonboni, v alufoliji, kar bo novost na našem tržišču med vrstami raznih pakiranj.

Stroji nenehno proizvajajo in misliti je treba na prodajo. Osvajanje tržišča z novimi proizvodi pa ni mogoče brez sodobnih reklamnih prijemov, ki sodijo na področje medijev za obveščanje, kot so radio, televizija, dnevno časopisje in razne revije.

Poleg tega pa je dandanes popularen takozvani propagandni material, kot so nalepke, značke, plakati...

TOZD Šumi je izbral za uveljavljanje svojega proizvoda Fru fru strokovnjake: v ČGP Delo imajo za to področje tozd Studio za marketing in propagando.

Odločili so se za tri republike: Slovenijo, Hrvaško in Srbijo, kjer

so v naslednjih mesecih vrsta televizijskih in radijskih reklamnih objav.

Vsaka izmed televizijskih hiš v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu bo predvajala 40-krat po 45 se-

kund dolg film, v katerem bo popularni pevec in kitarist Aleksander Mežek v ta namen napisal pesem z naslovom Fru fru, ki jo bo pel otroški pevski zbor, sam pa ga bo spremljal na kitari.

OGLASNA DESKA NAŠE TOZDARNE

DELEGATI SO ZBRANI
(Prosto po ljudski: So plicce zbrane.)
Delegati so zbrani, na sejo hite, materiali neznani jih čakajo že.

In bel si glavo ubog delegat, nekaj razumel bi rad:

Pa seka gradivo naš delegat. Njegove vsebine ne zna razvozlat'...

Ga v sveženj povleče, pred vrati pusti, da RK zanj d'narce dobi...
Pa seka gradivo... VID

PRAV JIM JE!

Kaj zijate v naš novi avtomobil za 60 st. milijonov, tovariši delegati? Če na delavskem svetu niste hoteli potrditi njegovega nakupa, ga sedaj tudi gledati ni treba!

PLACNIK — POCITNIŠKI DOM
»Si sišal, da bomo letos vsa sredstva, ki so namenjena za regrese, dali v pocitniški dom.«
»Ali bom potem moral račun za premožnosti plačati na morju?«

MIRC

Pisma iz TOZDA

NAZADOVANJE
Naprej so mi rekli, da imam vse možnosti za napredovanje, in da od mene še veliko pričakujejo. Nato so mi povedali, da so moje možnosti očitno zmanjšane in da ne vedo, kako bo. Nekdo je celo omenil neke omejene možnosti. Nazadnje so mi sporočili, da sem brez vseh možnosti za kakršnokoli napredovanje, ker da nimam ne smisla ne sposobnosti za prilagajanje.

PRIZNAM, DA ME JE STRAH
Neposredni proizvajalec Filip Dosleden obtožujem nekatere, da v različne namene uporabljajo stabilizacijo, ko nam upravičene zahteve, ki nimajo s stabilizacijo nikakršne zveze, odklanjajo in zavračajo z izgovorom na njo. Zato se upravičeno bojim, da se bo nekega dne in ob neki priliki našel nekdo in nam odčel del samoupravnih pravic z izgovorom, da je to stabilizacijsko obnašanje in naravnost.

FILIP DOSLEDEN

NEPRIJETNO ODKRITJE
Pri odkrivanju notranjih rezerv v nekem delovnem okolju sem našel precejšnje število zaposlenih, ki so se po moji oceni izkazali kot rezervni. O odkritju sem takoj obvestil odgovornost, ki pa so se do moje najdbe vedli zelo neodgovorno. Odločno so mi povedali, da me skupne službe in administracija čisto nič ne brigajo, ter našli, da za tako odkrivanje nimam potrebne izobrazbe, niti pooblastil. O tem, kdo je potreben in kdo ne, da kljub stabilizaciji odločajo oni, jaz pa da naj dam že enkrat mir. Tako sem nehote dovoljeno najti in kaj ne, sem takoj po nesporazumu nehal z nadaljnimi iskanji in odkrivanji, ker sem se zbal, da bom po kakšni volji ali »logiki« postal rezerva in nepotreben tudi jaz.

FRANCE PRESTRASEN

— Naše podjetje je zabeležilo vsestranski razvoj. Na vse strani smo došli!